

NOVA ГАЗЕТА

№ 6(314) Лютий 5, 2015, Нью-Йорк

№ 6 (314), February 5, 2015, New York

БОЛИТЬ!

**ПУТІН І АПОКАЛІПСИС
НА ДОНБАСІ**

СТОР. 6-7

АМЕРИКА-УКРАЇНА

**ЧИ НАДАСТЬ НАМ ВАШИНГТОН
ЛЕТАЛЬНУ ЗБРОЮ?**

СТОР. 10

ПАМ'ЯТЬ

**ЖИТТЯ І СМЕРТЬ
ЛЕГЕНДАРНОГО КУЗЬМИ**

СТОР. 8

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

**GREAT LAKES: ТАМ, ДЕ НАРОДЖУЮТЬСЯ
ХУРТОВИНИ**

СТОР. 20-21

НЕ ТРЕБКО, НЕ ТРЕБА!

СТОР. 17

ЯКОВУ ГНІЗДОВСЬКОМУ - 100 РОКІВ

СТОР. 14-15

УКРАЇНСЬКА ДРАМАТИЧНА СТУДІЯ
НАРОДНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ
ІВАНА БЕРНАЦЬКОГО В НЬЮ-ЙОРКУ

В НАГОДИ 201-ї РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ТЯРСЯ ШЕВЧЕНКА

ПРЕДСТАВЛЯЄ ВИСТАВУ
«ГАЙДАМАКИ»

14 БЕРЕЗНЯ, СУБОТА, О 7-Й ГОД. ВЕЧОРА

15 БЕРЕЗНЯ, НЕДІЛЯ, О 2:30 ГОД. ПО ПОЛУДНІ

У ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ:
140 SECOND AVENUE, NEW YORK

ІНСЦЕНІЗАЦІЯ ЛЕСЯ КУРБАСА
РЕЖИСЕР-ПОСТАНОВНИК –
ІВАН БЕРНАЦЬКИЙ

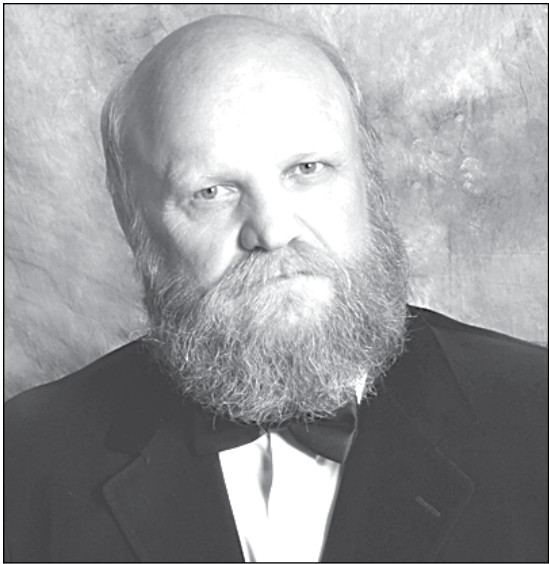
НАСТУПНА ПРЕМ'ЄРА –

«У НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА»

ЗА ОДНОЙМЕННОЮ ПОВІСТЮ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
МІСЦЕ Й ЧАС ВИСТАВИ БУДЕ ОГОЛОШЕНО ДОДАТКОВО

ДЕТАЛЬНІША ІНФОРМАЦІЯ
ЗА ТЕЛ: 267.760.1583
(МАРІЯ СОРОКА. RazomForUkraine)

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

Кожного тижня, збираючись писати свої 65 рядків, ловлю себе на думці, що з кожним тижнем новини з України надходять дедалі сумніші. Тиждень, що минає, не був винятком. Страшні події під Дебальцевим, Вугле-гірськом, Авдіївкою, Артемівськом... Регулярні російські війська, прикриваючись бандами місцевих волюнтерів, фактично знищують нашу землю. Вони стріляють по житлових кварталах, хоч часто в цих містах немає жодного українського військовика. Завдання від Путіна – якомога більше вбити людей, аби посіяти страх по всій Україні.

Тепер вже стало абсолютно очевидним, що політика економічних санкцій, які буцімто повинні були поставити Путіна на місце, провалилися. Нерішучість і відверте боягузтво Обами та його європейських союзників дозволили Путіну наплювати на будь-які закони й правила й розпочати тотальне знищення України, аби на її уламках створити жалюгідну колонію під назвою Малоросія. Кремлівський карлик плює на санкції й погрози, він знає, що боягузливий Захід проковтне будь-який його злочин.

У цій ситуації доводиться розраховувати тільки на самих себе. Америка й Велика Британія, які разом з Росією підписували Будапештський меморандум, умили руки. Вони роблять вигляд, що нічого нікому не обіцяли, а ядерну зброю Україна віддала сама. Але це не так. Я був у ті роки військовим оглядачем парламентської газети «Голос України» й добре пам'ятаю, як усе було. Майже щоденні вояжі західних емісарів, викручування рук Кравчукові, обіцянки золотих гір і, головне, обіцянки, що ніхто й ніколи не посміє навіть подумати зазіхати на непорушність українських кордонів. Минули роки, помер Єльцин, давно пішли у відставку тодішні американський президент і британський прем'єр-міністр. І з'ясувалося, що документ, який вони підписували, не вартий навіть паперу, на якому його було надруковано. А це означає, що в нинішньому жорсткому світі не можна вірити жодним міжнародним угодам, а тим більше, словам владоможців. Путін дав дуже наочний урок не тільки Україні, а й усьому світові.

У нинішній, вкрай скрутній для України ситуації, коли російський агресор прагне проковтнути Донбас і взяти курс на інші області України, могла б дуже допомогти летальна зброя з країн Заходу. Але і її не поспішають надавати. Більше того, деякі розумники закликають Обаму та інших західних лідерів знову вмити руки і віддати Україну на розтерзання Путіну. Аби, стверджують вони, уникнути термоядерної війни. Так наприкінці 1930-х років минулого століття умивали руки британський прем'єр Чемберлен і французький президент Даладье, віддавши на розтерзання Гітлеру Австрію й Чехословаччину. Чим закінчилося таке умиротворення агресора, добре відомо. Нинішній духовний учень Гітлера Путін також не відволікнеться Україною. Він посує далі. Отоді й заметушаться в західних столицях, завиють, замахують руками. Але буде пізно. Знахобнілий, загартований у боях, сп'янілий від крові агресор сунути далі й далі. І всі події згадуватимуть війну на Донбасі, скрушно хитатимуть головами й казатимуть: «Чому ж ми тоді його не зупинили?»

Сьогодні у нас, українців, немає вибору. Нас зрадили ті, хто гарантував нам непорушність кордонів, збереження нашої цілісності й недоторканості. А тому ми змушені битися сам-на-сам з гідрою, ім'я якій – Росія. І неправда, що її перемогти неможливо, що вона найсильніша в світі. Це так кажуть ті, хто не знає близька, що таке Росія та її військо. Я знаю, а тому стверджую: перемога буде за нами! Ми, браття козацького роду, поженемо окупантів в їхні пропиті, брудні пенати. І не тільки тому, що путінізм та його Росія – це колосс на глиняних ногах. А й тому, що за нами правда. А значить з нами Бог.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Звинувачена в Росії у зраді Батьківщини домогосподарка Світлана Давидова не визнає своєї провини і оскаржуватиме свій досудовий арешт і саме звинувачення. Про це заявив її адвокат Андрій Стебеньов. Як сказав він російській радіостанції «Говорить Москва», Давидова визнає, що телефонувала до посольства України, але не визнає, що ці дані становлять державну таємницю і завдають шкоди Росії.

За словами адвоката, після спілкування з підзахисною він готує до-

Світлана Давидова та її родина

НАВІЩО ПУТІНУ «ВОРОГИ НАРОДУ»?

кумент про необхідність призначити експертизу щодо того, чи дзвінок Давидової про те, що військовики з сусідньої частини виїхали, можливо, для участі в бойових діях в Україні, є секретним, чи несекретним, чи завдає ця інформація шкоди Росії, чи ні.

За його словами, справу ускладнює те, що в ній уже є висновок фахівців Генерального штабу Збройних сил Росії. «В ньому йдеться про те, що надані Давидовою дані є вірогідними і становлять державну таємницю з рівнем секретності «секретно», і ці дані, надані органам України, могли бути використані проти безпеки Росії», – сказав Стебеньов.

Світлана Давидова, мати семи дітей, домогосподарка з міста Вязьма, що за 200 кілометрів від Москви, перебуває під досудовим арештом за звинуваченням у зраді Батьківщини. Причиною стало те, що в квітні минулого року Давидова, яка засуджувала роздмухування конфлікту в Україні, зателефонувала до посольства України в Росії і повідомила про почуту на вулиці розмову, що, можливо, військовики з частини, яка розташована біля її дому, вирушили на схід України.

Росія заперечує, що її війська беруть участь у збройному конфлікті в частині Сходу України, визнаючи тільки наявність у його зоні «окремих добровольців». Україна ж заявляє, що має достатньо доказів участі російських військових і цілих російських частин, а також значної кількості важких озброєнь із Росії у війні проти неї, що триває в частині Донбасу.

Арешт у Вязьмі багатодітної матері Світлани Давидової, яку звинувачують у державній зраді за дзвінок в українське посольство, демонструє, що Росія повертається навіть не в знайоме багатьом громадянам цієї країни радянське минуле, а в сталінізм, у 1937-й рік. У час, коли ворогом народу міг бути оголошений кожен, хто вчинив «неправильний» на думку чекістів вчинок – або взагалі нічого не робив.

У брежневський час все ж таки було інакше. Влада боролася з політичними активістами, але в шпигунстві наважувалася звинуватити тільки тих із них, хто мав допуск до секретної інформації і хоча б теоретично міг повідомити щось справді

цінне й важливе. Так було і в перші путінські роки.

Звинувачення у державній зраді – не перше. Проте досі фігурантами подібних справ ставали люди, що мали допуск до секретної інформації. Нічим подібним домогосподарка Світлана Давидова не володіла. Вона просто побачила, що війська частина, яка знаходилася біля її будинку, спорожніла, почула розмову в маршрутному таксі одного з офіцерів цієї частини – він, до речі, розповідав про своє майбутнє відправлення на війну в людному місці – і поділилася своїми сумнівами з посольством України. Вона нічого спеціально не вишуквала, не вистежувала, не підслуховувала. Кожен із журналістів отримує десятки схожих повідомлень у соціальних мережах з усіх кінців Росії. Адже в цій країні живуть мільйони людей, які ненавидять війну і Путіна і зневажають своїх збожеволілих співвітчизників.

Давайте порахуємо: навіть якщо рейтинг російського президента справді такий високий, як повідомляє нам російська ж соціологія, то за бортом любові до Путіна залишається – за кількістю населення – ціла європейська країна. Власне, саме жителям цієї «країни», а не 85 відсоткам зомбованих, належить змінити Росію й керувати нею після неминучого краху путінізму.

Але тоді навіщо ж заарештовувати Давидову? Щоб залякати інших? Щоб показати, що все прослуховується, проглядається, записується – і тепер дорога від антивоєнного протесту до в'язниці – буквально кілька кроків? Ще раз нагадаю: звинувачення Давидової необґрунтоване, вона не могла нічого видати, бо не знала нічого таємного й не жила в закритому місті. Думаю, все це – початок повернення до ГУЛАґу. Потрібно розуміти, що в оточенні Путіна зібралися люди, впевнені, що найефективніша економіка – табірна. Ці люди всерйоз захоплюються Сталіним. Так, поки у них була дорога нафта, вони могли обійтися без таборів. Але тепер, коли грошей немає, вони зовсім не думають про реформи. Вони думають про табори.

Якщо росіяни «проковтнуть» справу Давидової, вже незабаром заарештовувати і саджати стануть всіх і кожного. Когось за непра-

вильний пост у соціальній мережі. Когось за дзвінок не туди. Когось за непатріотичну розмову на вулиці. Когось через свідчення сусіда. А когось просто так. Сестру моєї бабусі у 1937 році виключили з комсомолу просто тому, що вона була в лазні в один час з іншою жінкою – «ворогом народу». Вона нічого не говорила й нікуди не дзвонила. Вона просто милася. Втім, на ті часи їй ще дуже пощастило...

Так за кілька років російське суспільство знову розділиться на тих, хто сидить, і тих, хто охороняє, країну ув'язнених і наглядачів. Таким був Радянський Союз. Росія, до речі, залишилася такою схожою на нього тому, що виживали насамперед наглядачі й донощики – і вони виховували дітей і онуків у відповідності зі своїм мистецтвом «виживання». Сам Путін – з такої родини. І більшість його співвітчизників – теж. А ось велика частина в'язнів ГУЛАґу так і залишилася в сибірській тайзі.

В одному з німецьких видань цими днями я бачив фотографію, присвячену ювілею визволення «Аушвіца»: дорога до табору знищення і напис: «Це була Німеччина». Німцям вдалося зрозуміти, яке жайхтття вони сотворили. А росіянам? Чи уявляєте ви таку ж фотографію табору у Воркуті або на Соловках і напис: «Це була Росія» на першій сторінці провідного російського журналу?

Саме тому, що так бути не може, Росія має всі шанси скотитися в ГУЛАґ.

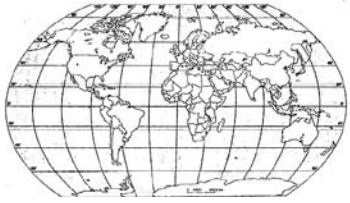
Віталій Портніков

Коли верстався номер. В Росії випустили із слідчого ізолятора (СІЗО) під домашній арешт Світлану Давидову, яку звинувачують у держзраді за дзвінок в українське посольство.

Її адвокати не виключають, що подія пов'язана із широким суспільним резонансом навколо цієї справи: підписи на її захист вже вивчають у Кремлі.

Про те, що Світлану Давидову збираються звільнити, її адвокати дізналися раптово, їм просто повідомили, що вони мають приїхати в СІЗО «Лефортово», де вони й дізналися про звільнення Давидової. Вона звільнена під підписку про невиїзд. Втім, справу проти неї не закрито. Чекісти й далі шукають привід.

МІЖНАРОДНА ПАНОРАМА

Другого лютого в столиці Туреччини Анкарі на шляху слідування кортежу президента Туреччини Реджепа Таїпа Ердогана спрацювали два вибухових пристрої. В центрі

У ТУРЕЧЧИНІ СКОЄНО ЗАМАХ НА ПРЕЗИДЕНТА ЕРДОГАНА

міста пролунало два вибухи, при цьому один з них стався за 15 хвилин до появи кортежу Ердогана.

Співробітники поліції, які прибули на місце інциденту виявили ще один вибуховий пристрій. «Два саморобних вибухових пристрої, один за півгодини до і один 15 хвилин після того спрацювали на маршруті слідування кортежу турецького президента. Велика кількість поліцейських, команди по знешкодженню вибухових при-

В Анкарі вже вкотре намагалися висадити в повітря автомобіль з президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом

строїв, членів по боротьбі з тероризмом і розвідувальні підрозділи були направлені на місце події. Після обстеження, команди виявили, що вибухнули саморобні вибухові речовини, поміщені в 3 пластикові пляшки. Вони з'ясували, що ще один вибуховий пристрій був розміщений там же, але він не спрацював», – йдеться в повідомленнях інформаційних агенцій Туреччини..

Повідомляється, що за фактом замаху порушено

кримінальну справу. Між тим, прес-служба Реджепа Таїпа Ердогана заперечує інформацію про вибухи на шляху кортежу президента.

Нагадаємо, це не перший замах на Ердогана. В 2013 році, коли він обіймав посаду прем'єр-міністра, невідомі розстріляли охорону його кортежу з автоматів. У травні 2011 року зловмисники напали на поліцейський автомобіль, який супроводжував його кортеж.

БОЙОВИКИ ІД ЖИВЦЕМ СПАЛИЛИ ЙОРДАНСЬКОГО ПІЛОТА

Бойовики так званої Ісламської держави (ІД) опублікували в інтернеті відео, на якому видно, як живцем спалюють йорданського льотчика Моаза аль-Касасбеха. На кадрах, які наразі неможливо перевірити, показано охопленого полум'ям чоловіка, що стоїть у клітці.

Лейтенанта Касасбеха захопили після падіння його літака біля сирийського міста Ракка в грудні минулого року. Він виконував місію для коаліції на чолі із США, яка намагається протистояти ІД.

Телебачення Йорданії підтвердило смерть і повідомило, що пілота спалили місяць тому. Про публікацію відеозапису повідомили через обліковий запис у Twitter, відомий як джерело пропаганди ІД. Родич убитого військовика сказав агенції Reuters, що представники збройних сил Йорданії повідомили його родину про смерть Моаза.

Оглядачі вважають, що відео розраховане на те, щоб викликати шок у глядачів. На добре знятому 22-хвилинному записі

Демонструючи середньовічне варварство, бойовики так званої Ісламської держави живцем спалили йорданського військового льотчика Моаза аль-Касасбеха

видно, як льотчик йде під дулом автомата серед завалів, очевидно, спричинених авіаударами коаліції у намаганнях знищити джихадистів.

Йорданія намагалася домогтися звільнення лейтенанта Касасбеха у рамках обміну полоненими. За це влада країни запропонувала звільнити Саїду аль-Рішаві, яка очікувала страти за причетність до вибухів готелю в Аммані 2005 року.

Відео з'явилося через три дні після того, як у мережі опублікували запис страти японського заручника Кендзі Гото. У Департаменті США повідомили,

що працюють над тим, аби підтвердити чи спростувати автентичність відео.

Президент Барак Обама у своєму виступі заявив, що в разі достовірності запису він стане ще одним свідченням варварства ІД. «На мою думку, це подвоїть пильність і рішучість глобальної коаліції для того, щоб переконатися, що вони слабшають і, врешті, зазнають поразки», – заявив американський лідер.

У відповідь на вбивство ісламістами йорданського військового пілота влада королівства стратила двох їхніх поплічників. Саїду аль-Рішаві засудили на смерть за участь у терактах в Аммані у 2005 році. Зіяд аль-Карбулі був помічником ватажка «Аль-Каїди» в Іраку Абу Мусаба аз-Заркаві.

Місцеві газети закликають помститися за вбивство пілота і вважають, що страти двох джихадистів замало. Король Йорданії Абдалла II перервав візит до США і повернувся на батьківщину.

ЩО РОБИТИ З ГРЕЦЬКИМИ БОРГАМИ?

Новий прем'єр-міністр Греції Алексіс Ціпрас задоволений переговорами з керівництвом ЄС у Брюсселі

Новий прем'єр-міністр Греції Алексіс Ціпрас сподівається, що його країна зможе владнати суперечки з ЄС з приводу свого боргу. За його словами, він оптимістично налаштований після зустрічі з керівниками Європейської комісії, Європейської Ради та Європейського парламенту в Брюсселі.

«Ми поважаємо правила Європейського Союзу», – сказав він у середу, 4 лютого, після зустрічей. «Я дуже оптимістично налаштований... Звичайно, ми ще не досягли угоди, але йдемо у правильному напрямку для пошуку життєздатної домовленості», – наголосив грецький прем'єр.

На спільній прес-конференції президент Європарламенту Мартін Шульц назвав перемовини «плідними», але заявив, що попереду – важкі часи.

Раніше А.Ціпрас обіцяв переглянути умови отримання країною кредиту в обсязі 240 млрд. євро. Очолювана ним ліво-радикальна партія «Сіріза» перемогла на виборах минулого місяця, давши обіцянку покласти край заходам жорсткої економії.

Переговори, які відбулися 4 лютого, – найостанніші

із серії європейських візитів грецьких урядовців, спрямованих на те, аби заспокоїти лідерів ЄС.

Європейські лідери занепокоєні планами нової грецької влади, яка виграла вибори, пообіцявши досягти списання більшої частини боргу країни.

Чинна програма фінансової допомоги Греції закінчується 28 лютого. Щодо отримання останнього траншу в обсязі 7,2 млрд. євро ще мають відбутися переговори, але грецький уряд вже почав згортати заходи жорсткої економії.

Міністри фінансів країн Єврозони мають зустрітися 11 лютого, аби обговорити пропозиції Греції. Канцлер Німеччини Ангела Меркель виключила можливість списання заборгованості, заявивши, що кредитори Греції вже й так пішли на великі поступки.

Борг Греції становить 315 млрд. євро, це близько 175% ВВП країни, хоча після переговорів 2012 року деякі кредитори погодилися списати частину боргів.

За повідомленнями зарубіжної преси сторінку підготував Андрій Гурін
Фото АР

У БРИТАНІЇ ДОЗВОЛИЛИ СТЕРИЛІЗАЦІЮ МАТЕРІ ШІСТЬОХ ДІТЕЙ

Мати шістьох дітей, яка має IQ на рівні 70, повинна бути стерилізована для власної безпеки – таке рішення ухвалив опікунський суд у Великій Британії. Суд визначив, що наступна вагітність буде «сильно загрожувати життю» як матері, так і дитини.

Суддя Кобб сказав, що жінки мають «такі ж права людини» як і всі інші, і це не випадок «свгеніки». Суд уповноважив відповідні служби здійснити стерилізацію. Однак ані жінку, ані її довготривалого партнера, який також має розумові розлади, не повідомлятимуть про операцію.

Ім'я жінки не оприлюднювали, аби захистити особи її дітей. У справі вона відома як DD. Історію 36-річної жінки описали як «надзвичайну, трагічну та складну».

Опікунський суд залучається в тих випадках, коли люди не в змозі самостійно приймати рішення. Жінка не контактує з жодним з її шістьох дітей. Всіх їх виховують опікуни. Двоє дітей

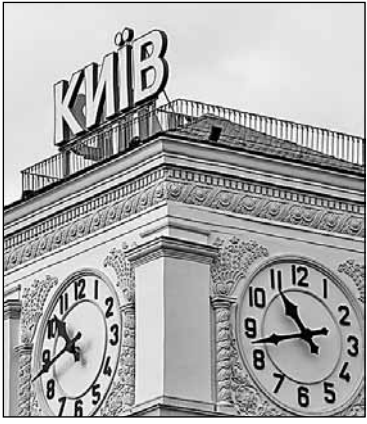
Суд у Великій Британії постановив примусово стерилізувати розумово неповносправну матір шістьох дітей

народжувались удома в умовах, які описувались, як «негігієнічні» та заповнені домашніми тваринами. Були докази того, що при цьому використовувались щипці для барбекю, однак це твердження відхилили. Щодо народження іншої дитини, жінка заявила, що її вагітність була результатом «таблетки з магазину здорової їжі» і дитина не має батька.

У рішенні суду йдеться, що є серйозні побоювання щодо безпеки жінки. Лікарі кажуть, що стінки її матки «тонкі як цигарковий папір» і можуть розірватись

під час пологів, що призведе до смерті немовляти. Суддя Кобб наполягав, що суд ухвалив таке рішення через докази, що нова вагітність буде дуже небезпечною для її життя. Представниця організації, яка опікується материнством, сказала, що забирати в людини можливість мати дитину – це «драконівське» рішення. «Це може бути виправдано при виняткових обставинах, але велика увага має бути приділена захисту прав людей з психічними захворюваннями», – сказала Ребекка Шиллер, одна з керівників організації Birthrights.

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

Останній тиждень вдарив навідріг. Заяви Захарченка про вихід з Мінського договору і розширення «республік» до існуючих меж Донецької і Луганської областей. Втрату Донецького летовища. Палаючий Маріуполь. Наступ по всьому фронту. Багатоденні обстріли Авдіївки, Дебальцевого, Дзержинська...

Гаубиці й танки зі стволом 40-го калібру, що прибувають і прибувають по рідній вулиці в Макіївці, – їх щодня у вікно спостерігають подруга дитинства та її трирічний малюк. Мобілізація провалюється – президент обіцяє кожному солдатів тисячу за день боїв. Кабмін ухвалює рішення про запровадження НС на території Донецької і Луганської областей. Пакет документів під грифом «Воєнний стан», обіцяний президентом, якщо ворог таки почне наступ, залишається на його столі. Страх? Некомпетентність? Тверезий розрахунок? Таємні домовленості? Тиск? Знання того, чого не знаємо ми? Маріупольська міськрада ухвалює рішення про якусь дивну агресію зі Сходу, викресливши раніше зафіксовані слова про підтримку рішення ВР, яка визнала Росію агресором, про що днем раніше повідомили місцеві журналісти. Запитання – ті самі. Відповідей немає. Стан хаосу. Невизначеності. Недомовленості. Бажання знайти під ногами хоч якусь точку опори. Шукаю. Там, де земля зникає з-під ніг.

Перший, кому подзвонила, – перший заступник губернатора з питань відновлення інфраструктури Донецької області Олександр Кравцов:

– В області багато населених пунктів, які повністю відключені від систем життєзабезпечення, – розповідає чиновник. – У Дебальцевому відсутні вода, теплопостачання, електропостачання, зв'язок. В Авдіївці, Дзержинську та інших, менших, містах – теж. Загалом склалася надзвичайна ситуація в досі небачених масштабах. Як руйнування? В Авдіївці, приміром, простіше сказати, що не залишилося жодного цілого будинку. Усі різною мірою пошкоджені в результаті обстрілів, які ведуться безпосередньо по місту. Щодня – жертви. Людей залишилося близько 10 ти-

сяч. Усі вони – у підвалах. Їх не можна евакуювати. Місто просто змішується із землею. Така сама ситуація і в Дебальцевому. В чому різниця? У тому, що коли в Авдіївці наші війська стояли в центрі міста і звідти вели вогонь по позиціях бойовиків, то в Дебальцевому військових ніколи не було. Тому бойовики стріляють не у відповідь, а просто цілеспрямовано знищують людей і місто. Там теж 6-9 тисяч мирних жителів. Потрібен коридор, щоб вивести людей з цих міст. У неділю нам вдалося вивести з Авдіївки 38 дітей у Дніпропетровську область.

Це не інтернатні діти, а ті, яких довірили нам батьки, що залишилися під обстрілами.

Ми шукаємо шляхів, як і чим допомогти. Перевізні генератори, «буржуйки», продукти, воду, медикаменти доставля-

Сльози Дебальцевого

ЦЕ СТРАХІТЛИВЕ СЛОВО ВІЙНА...

Кров Артемівська

ємо, щойно з'являється найменша можливість. Ремонтні бригади готові виїхати в ці міста, як тільки припиняться обстріли. Але ситуація лише погіршується. Руйнувань дедалі більше. А сьогодні у нас знеструмлено Донецьку фільтрувальну станцію. Без питної води залишилися Авдіївка, населені пункти Ясинуватського району, деякі райони Донецька. Знеструмлено насосну станцію першого підйому Південно-Донбаського водоводу. 650 тисяч жителів області позбавлені питної води.

У Маріуполі пошкоджено або зруйновано 55 багатоквартирних будинків, 24 приватні будинки, три школи, чотири дитячі садки, два ринки, два магазини. 31 загиблий – з них один військовий і двоє дітей. 117 осіб поранено, з них – дев'ятеро дітей. Повністю відновили тепло в мікрорайоні Східний. Повертаємо до життя приватні будинки. 280 осіб і 29 одиниць техніки задіяно в аварійно-рятувальних роботах.

Запровадження НС – дуже серйозний поворот, ми переходимо працювати в інше правове поле. Забезпечити оперативний перехід можуть тільки фінансові ресурси. Так, уже виділили 10 млн. Маріуполу, 36 млн. – на відновлення водо-

постачання Авдіївки. Але тепер треба зрозуміти, як їх швидко освоїти. Як і раніше, процедура оформлення надзвичайно тривала і бюрократизована. Але навіть не це головне.

Головне те, що в населених пунктах, які ми в рамках надзвичайної ситуації і закону про цивільний захист маємо відновлювати, точаться бойові дії. Ну хіба це не абсурд, коли в нас у рамках НС високі начальники цілком серйозно запитують: «А що ви зробили для того, щоб нормалізувати життя людей в Авдіївці?». А що б ви зробили, коли там іде війна? Я хочу сказати тільки одне: налагоджувати цивільне життя в умовах воєнних дій – це фікція. Хоч би якими статтями закон примушував нас це робити, хоч би яку відповідальність покладал. Люди сидять у підвалах. Іде обстріл. А нам кажуть: «Відновлюйте водопостачання, газопостачання, призначайте відповідальних і виконуйте. Інакше будете покарані». Або я чогось не розумію, або в нас у державі будуть великі проблеми з таким підходом. Якщо ми воюємо, то треба ще визнати на всіх рівнях і евакуювати людей. Заходить армія і воює. Бойові дії закінчено – ми повертаємося, відновлюємо міста й повертаємо людей. Або не воюємо. Тоді зовсім інша іс-

торія. Але стояти однією ногою на точці миру, а іншою – на точці війни не можна, – підсумував О.Кравцов.

І тут зі мною сталося невідворотне. Я тепер зрозуміла, що це – війна. Остаточно й безповоротно. Чомусь тільки зараз, після Волновахи, Донецька, Маріуполя, Дебальцевого, Авдіївки, після слів людини, якій загалом начхати, що про неї подумают начальники, – «пишіть усе, як сказав», – на фізичному рівні відчула, як порожньо звучать заколисуючі слова про мир і мирний план. Байду же, хто їх виголошує – друзі, розкидані по обидві сторони, медіа, європейські чиновники, депутати чи президент. Бо слова ці – фікція. Бо ліміт на ілюзії вичерпано. Миру немає. Вже десять місяців. Не існує його в нашій нинішній державній природі. Як не існує якоїсь надзвичайної ситуації, хоч би яким законом нам цю урядову фантазію офіційно підкріпили. Тому що фантазія ця давно вже має конкретну назву – війна. Як не існує залізних кіборгів. Бо вони – прості люди, як і тисячі тих, які в окопах і хочуть жити. Або хотіли... Як не існує багато чого, що нам намагаються впарити на найвищому державному рівні, прикриваючи власні людські слабкості й політичні страхи. І якщо ви думаєте, що прозорі душі тисяч убитих не літають над нами, намагаючись попередити нас, сліпих дурнів, про це, то помиляєтеся. Хоч би в яких кріслах і містах ви будували свої захисні психологічні бар'єри і стіни.

Війна. Слово, факт, емоція, відчуття – та сама точка, місце, камінь під ногою, на який – жаж! – тепер тільки й можна опертися. Мені, вам, заступникові Кіхтенка, країні. Щоб піти далі. Щоб спробувати шукати миру. Війна – як точка опори. Оця вродлива дівчина Ліза з Маріуполя, яка закрила собою відмін племінницю на Київсько-

му ринку, – теж точка опори. Реальність, яку нарешті треба прийняти й перебудувати своє життя, плани, свідомість. Стати на цей чортів камінь, остаточно усвідомивши, що комусь зараз дуже боляче. І що треба розпрощатися зі старим життям. Зі своїм вигаданим світом, який зачинається на всі засуви, щойно доза чужого телевізійного, телефонного і навіть волонтерського болю здасться тобі непосильною. Зі щоденним легким аутотренінгом, що це все ж таки далеко, що на Київ уже точно не підуть, що тебе Бог помилує, і здоровий глузд перемаже... Не переміг. Багато тисяч разів уже не переміг.

Тільки з цієї точки глибокого, беззастережного, чесного визнання «війни» Україна може почати шукати миру. Тільки офіційно назвавши речі своїми іменами, країна може здійснити результативну спробу покласти гру світових лідерів і з об'єкта геополітики перейти в категорію суб'єкта. Для того, щоб мінімізувати свої ризики, коли вони кидають «кості» на нашу територію; щоб вести рівноправні переговори тільки з реальними, а не просто «стурбованими» союзниками; щоб обговорювати умови миру з ворогом, який має конкретне офіційне ім'я – Росія.

Тільки з цієї точки правди й чіткого пояснення причин і цілей – влада зможе дати солдату моральний, а не просто фінансовий стимул захищати свою Вітчизну і не ховатися від мобілізації, мирному жителю – зціпити зуби, перемогти свої біди і допомагати країні, собі – налагодити роботу державної машини і, хоча б на десятий (!) місяць війни, вивести її із зони звичного комфорту в зону бойових дій. Де немає часу на демагогію і зволікання, і немає місця зрадникам і мародерам.

Інна Ведернікова
«Дзеркало тижня»
Фото AFP

БОЛИТЬ!

Кожної доби в боях на Сході України гине десятки мирних жителів. ООН застерігає, що нинішня ескалація насильства стала катастрофічною.

Представники української влади й сепаратистів повідомляють про загибель людей у кількох населених пунктах уздовж лінії фронту в Донецькій та Луганській областях. Кількість жертв серед мирного населення почала стрімко зростати після того, як проросійські бойовики перейшли в наступ на позиції українських військовиків. Про жертви серед цивільного населення повідомили також із Дебальцевого, Донецька і кількох селищ під контролем сил АТО у Луганській області. Точну кількість загиблих неможливо підтвердити, позаяк путніці приховують свої втрати й перебільшують втрати української армії. Українська ж сторона не має точних даних про втрати по той бік фронту.

Верховний комісар ООН з прав людини, принц Зейд Раад аль-Хусейн заявив, що в районі бойових дій на сході України «мають місце явні порушення міжнародного гуманітарного права і правил ведення збройних конфліктів». «Автобусні зупинки і громадський транспорт, ринки, школи і садочки, лікарні і житлові райони в Донецькій і Луганській областях перетворилися на поля бою, – сказано в заяві принца Зейда. – Будь-яка подальша ескалація стане катастрофою для 5,2 мільйонів людей, які живуть посеред збройного конфлікту на Сході України».

Згідно з уточненими даними ООН, у збройному конфлікті на Донбасі вже загинуло понад 5350 осіб, понад 12 тисяч поранено. Лічильник смерті, запущений Путіним, продовжує безпристрасно лічити жертви цієї безглуздої війни.

Інтенсивні бої в районі Дебальцевого, де міститься важливий залізничний вузол, тривають уже понад два тижні, бо сили регулярної російської армії та сепаратистів намагаються взяти українські війська в кільце, так званий казан, на кшталт такого, який мав місце під Ілловайськом.

Правозахисна організація Amnesty International заявила, що жителі міста Дебальцеве опинилися під обстрілами, без води, без їжі, тепла і медикаментів.

«Ситуація в Дебальцевому катастрофічна, це справжній апокаліпсис», – сказала Джоан Марінер, старший радник Amnesty International з кризового реагування, яка щойно повернулася з міста й перебуває в Слов'янську. Вона каже, що розмовляла з багатьма літніми людьми, які «живуть у переповнених підвалах у жахливих умовах та абсолютному страху».

У понеділок, 2 лютого, лідер проросійських сепаратистів Олександр Захарченко, який разом зі своїм поплічником у Луганську Плотницьким зірвали переговори Контактної групи й відмовилися від Мінських угод, оголосив плани мобілізувати до так званого «ополчення» самопроголошених «ДНР

і «ЛНР» до 100 тисяч військовиків. Українська влада також оголосила третю хвилю мобілізації і планує збільшити чисельність збройних сил до 200 тисяч. Тим часом, у США офіційні представники заявили, що розглядають можливість надати Україні летальну зброю. Маховик запущеної Путіним війни дедалі сильніше розкручується. Вже сьогодні існує реальна загроза, що зупинити його буде вкрай важко. А це, своєю чергою, означає, що на видноколі маячить не малий, а всепланетарний апокаліпсис, страхітлива тінь Третьої світової війни. Адже Путін, незважаючи на санкції, не збирається зупинятися. Він проводить тактику так званої гібридної війни, стверджуючи, що його війська в ній участі не беруть, а сучасну бойову техніку й зброю

Так виглядає сьогодні Донбаський апокаліпсис

ПУТІН І АПОКАЛІПСИС

Найбільше від війни страждають діти

бойовики купують у... воєнторзі. Цій брехні не вірять, ясна річ, ніхто. Але й зупинити Путіна ніхто не може. Такою силою могла б бути повна економічна блокада Росії, але ані Європа, ані США не готові до такого кроку. Чому? Боятися одержимого Путіна та його ядерних сил.

Під виглядом так званих гуманітарних конвоїв Путін безперешкодно потавляє на Донбас боєприпаси й живу силу. Через неконтрольовані ділянки російсько-українського кордону потоком йде в зону конфлікту бойова сучасна техніка.

прерогатива країн-членів альянсу.

Кремль же, який посилає на Донбас не тільки бойову техніку й озброєння, а й живу силу, представлену елітними військовими частинами збройних сил Росії, заперечує свою пряму участь у збройному конфлікті, стверджуючи, що на боці сепаратистів воюють лише російські добровольці. Це така сама брехня, як у часи конфлікту в Іспанії в 1936 році, коли Сталін під виглядом добровольців відряджав туди кадрових військовиків.

Цими днями розвіялася решта ілюзій, що на Сході України триває не війна, а антитерористична операція. Стало остаточно зрозуміло, що Москва пішла на Україну війною. Звичайно, якщо намагатися бути точними, то вона пішла нею набагато раніше, ще в 2000-му, і зроблено це було дещо незвичним для такого випадку чином: «Я втомився, я їду». Волонтаристичне

рішення Єльцина, що старів, хворів і спивався, прийняте під тиском протиборчої сторони, поклато початок наступу на здоровий глузд. Президент оголошував спадкоємця, перекреслюючи 20 років демократичних потуг і надій. Потім, через кілька років, останній призначив собі вже свого наступника, вибравши для ролі дупи, яка чотири роки триматиме його крісло теплим, відомого місцевого дурника Медведева. Усе почалося ще тоді, просто лінки було помічати: ну подумаєш, яка різниця, Єльцин там чи Путін? Усі одним миром мазані. Але ось тоді проскочило, тоді стало зрозуміло: з цієї країною можна робити що завгодно, як із гумовою лялькою, вона стерпить. Це була підготовка до війни. Вона пройшла успішно.

Потім було ще багато невеличких бойових дій проти власного народу: Ходорковський, Pussy Riot, нескінченна фальсифікація ви-

борів, в'язні 6 травня, «симфонія церкви й держави», усілякі «дрібнички» на кшталт підвищення цін на ЖКГ тощо. І коли в Росії це викликало тільки гнівні пости в соціальних мережах та статті в поки що вцілілій опозиційній пресі, то в Україні схожі дії влади породжували масштабну, всенародну, стійку й щораз більшу ненависть, помножену на бажання все змінити. Так піднялася Помаранчева революція. Коли її результати виявилися поховані бездарним Ющенком, влада в Києві повернулася до Росії. Але з Україною так не минеться – знову посилювалося бажання скинути негідників. Що й сталося в лютому 2014-го, почавшись у листопаді 2013-го з побиття молодих активістів Євромайдану.

У 2004-му Путін був президентом, у 2014-му – вже монархом. Майдан він сприйняв як бунт у провінції. Спершу під шумок вихопив Крим, що стирчав із кішені заклопотаної іншими справами України, а через місяць узався власне втихомирювати заворушення, почавши, природно, зі Сходу.

З весни 2014-го Росія веде проти України зухвалу війну. Безпосередньо бойові дії точаться на території України, гинуть мирні жителі, руйнуються їхні будинки, українські солдати віддають життя, захищаючи свою землю. Російські, щоправда, вмирають теж, і, мабуть, їх теж шкода, якщо дивитися на це з позицій вищого гуманізму. Зрештою, через багато років ми почали жаліти й німецьких вояків, що гинули на фронтах Другої світової за непомірні амбіції та бездарність політиків. Зло, на відміну від добра, дуже різноманітне, з кожним новим витком цивілізації воно пристосовується до умов і, мімікруючи, шукає для себе щораз нові форми. Отар Іоселіані зняв про це чудовий фільм «Розбійники. Глава VII». Хто не бачив, подивіться: це якраз про хитромудрість зла, його здатність пристосовуватись і носити в різні часи різні маски.

Ще кілька років тому уявити собі, що громадянська війна може точитися на території іншої держави, було немислимо. Але події останнього року показали, що в деяких випадках це зручний і безболісний формат. Для багатьох у Росії Майдан став символом свободи, а для російських високопосадовців то вже посягання на їхню вічну владу. Нехай у когось там існують свої символи, але їх не має бути видно в Росії, інакше рано чи пізно самою Болотною не обійдеться. Введення військ в Україну було відчайдушним жестом переляканого диктатора, чия картина світу вмить руйнується, а на обрії починають вимальовуватися вороги. На той момент він уже засвоїв: супротивника навіть не конче знати в обличчя – його треба просто якомога швидше знищувати. І навряд чи аж так сильно він боявся російського Майдану. «Болотна справа», що почалася за два роки до того, показала: російська опозиція куди серйозніше зайнята своїми справами у Facebook, ніж реальним захистом свободи в країні. В'язні Болотної вже сиділи, й потихеньку про них почали забувати.

Але здоровий глузд навіть у Росії ніхто не скасовував. Нехай у Facebook, нехай на сторінках і частотах уцілілих опозиційних ЗМІ (на телеканалі «Дождь», на радіо «Свобода»), але голос розуму все-таки чути. Боротьбу проти здорового глузду, а не проти конкретних опозиціонерів із їхніми однодумцями – ось що затіяла російська влада навесні 2014-го. Це на нього розгорнули наступ по всіх фронтах, а отже, й на мисляче населення Росії. Війна на Донбасі потрібна Кремлю виключно для того, щоб підтримати порядок у власній країні. Це для влади РФ щось на кшталт національної ідеї: будь-який конфлікт за кордоном якнайкраще допомагає знайти зовнішнього супротивника. Адже без ворога Росія, як з'ясувалося, не може. Вона намагалася не мати його на міжнародній арені аж 20 із гаком років, але ні, не вийшло. Держава почала просідати, руйнуватися, виходити на Болотну й захищати Навального. Тому вдертися в Україну зі зброєю для Путіна означало: 1) виявити незгодних; 2) решту населення згуртувати на основі ненависті водночас до зовнішнього («хохли», «піндоси», «Гейропа») і внутрішнього («п'ята колона») ворогів.

І те, і те зробити виявилось дуже легко – достатньо було мобілізувати телебачення. Шалена брехня про Майдан, «хунту», «Правий сектор», пізніше – про карателів, розп'ятих хлопчиків та українських солдатів, які зігріваються кров'ю дітей, завиграшки перетворила російське суспільство на охоплену ненавистю зграю. Принцип «розділяй і володарюй» відмінно спрацював не тільки на рівні суспільства – він розвів по різні боки барикад сім'ї, котрі доти жили в мирі й злагоді. Батьки, що проводять вечори перед телевизором, виявилися ворогами власним дітям, які читають українську пресу, слухають «Ехо Москви» та радіо «Свобода». Сини й доньки, прихильники «фашистської кіївської хунти», метають на адресу матерів і татусів отруєні

стріли зі словом «ватнік» на вістрі й намагаються якомога рідше їх відчувати.

Росію тіпає від ненависті. Причому, зазначимо задля справедливості, обидві сторони. Якщо очевидна більшість громадян сповнюється злоби супроти зовнішнього ворога, то меншість, ота сама «п'ята колона», здригається від ненависті до неї як головного призвідника війни – і цивільної, безкровної, і тієї кривавої, що її РФ розв'язала на Сході України.

Б. Чи прийшли б російські диверсанти на Донбас, якби ґрунт їм не підготували колаборанти з місцевої влади та провокатори? Знову ж таки ні. Сьогодні ми вже знаємо, що Путін не готував для Донбасу кримський сценарій, а дрібним диверсійним угрупованням було б не під силу те, що зробили в Криму «зелені чоловічки».

Війна на Донбасі була б неможлива без участі як перших, так і других. У цьому конфлікті внутрішні та зовнішні вороги України спрацю-

Б» на випадок перемоги Майдану ставленики донецьких олігархів стали розробляти приблизно в січні, коли з'явилися перші загиблі в Києві й стало зрозуміло, що Янукович може бути повалений. У середині місяця майбутні «міністри ДНР» під керівництвом місцевої влади заповзялися ґрунтовно готувати в Донецькій області загони бойовиків-тітушок, яких кидали проти донецького Євромайдану, а також відправляли до столиці. Курирували цю роботу секретар

як розвивалися події, швидше за все, так і було до квітня. Але Київ не поступався, ситуація зайшла у клінч, і Москва відправила на Донбас диверсантів на допомогу своїм союзникам.

Доки росіяни не увійшли до Слов'янська, деструктивний процес курирували місцеві клани. Без них заворушення просто не відбулися б. Місцева влада легко може зірвати будь-який мітинг, і тільки дане нею зелене світло дає змогу провести справжню масштабну акцію. Коли люди зібралися на акцію «Повстань, Україно!» в Донецьку, влада Горлівки цілком перекрила трасу на обласний центр. Перегородили дорогу автоами, вдаючи ДТП, й цілу годину з Горлівки ніхто не міг приїхати. Коли люди хотіли провести Автомайдан і поїхати до будинку Януковича в Донецьку, знову ж таки заблокували всі дороги автомобілі з тітушками. Коли людей відправляли автобусами на Київ, їх гальмувала на дорогах ДАІ, а тітушки проколювали колеса. Але в березні в Донецьку чиновники заплустили очі на діяльність організаторів масових заворушень. Їм дозволено було все: орендувати транспорт у цілком залежних від влади перевізників, збирати й привозити людей на мітинги, паркуватися в заборонених місцях. Над усім цим працювали ті самі структури, які доти збирали антимайданівців. А міліція та СБУ не діяли.

Міста й містечка Донбасу катастрофічно порожніють – люди тікають від війни і смерті

Серед опозиційної частини російського суспільства теж від певного часу панує принцип «хто не з нами, той проти нас», а найменші спроби закликати до спокою та діалогу наражаються на звинувачення у продажності й сприянні режимові. Атмосфера в країні за рік змінилася до невпізнання. І без того не надто терпимий російський народ заповнило понуре божевілля. В країні створюються «антимайданні загони», церква випереджає навіть найнавіженіших депутатів за радикальними висловлюваннями, щораз більше молодих виходять на марші з портретами Сталіна, а насаджуваний державою «патріотизм» перестав допускати бодай найменші проблиски критичної думки в офіційному просторі. Гримлячи «духовними скріпами», країна стрімко рухається в середньовіччя.

Поки що війна триває на території сусіда. Як співається в одній пісні Шевчука, «война бывает первая и больше не кончается». Коли Україна вижене «відлускників» зі своєї землі, куди їм податися? Наступне поле битви готове.

Ми прекрасно розуміли від перших днів, що відбувається керований, контрольований бунт, у якому всі вміло грають відведені їм ролі. Попервах його контролювала місцева влада, а точніше представники різних донецьких олігархічних кланів. І лише потім, у середині квітня минулого року, на Донбасі з'явилися російські диверсанти, які опинилися на перших ролях і переключили увагу світової громадськості на себе.

Чи розгорілася б війна, якби російські диверсійні групи Стрелкова й Козіцина не прийшли на Донбас? Ні. Перший в інтерв'ю сам казав, що без його участі вона не поча-

Остання надія мирних мешканців Дебальцева врятувати своє життя – евакуація

вали в одній зв'язці, тому помилково покласти провину за кровопролиття тільки на одну персону, як це іноді роблять сьогодні. Путін не зайшов би в Україну, якби йому не допомагала п'ята колона. Але й сепаратисти не могли б працювати без фінансової та військової допомоги Кремля. Всі, хто знімає відповідальність з однієї зі сторін і каже, що «це внутрішній конфлікт, військ Росії на Донбасі немає» або, навпаки, «це російська окупація, а місцеві її не підтримують», свідомо чи не свідомо вводять в оману громадян.

Біля джерел антиукраїнського путчу в Донецьку стояла міська влада. В цьому немає жодної таємниці, але водити за ніс журналістів та громадськість тінювим організаторам заворушень вдавалося досить непогано. «План

Донецької міськради Сергій Богачов та відомий регіонал, директор різних комунальних підприємств Олексій Грановський, який потім став одним з «міністрів ДНР». Поки їхні бики товкли мирних громадян у центрі Донецька, Грановський та Богачов зазвичай прогулювалися неподалік і про щось розмовляли.

«План Б» полягав у тому, щоб спровокувати на Донбасі масові акції непокори і змусити новий уряд у Києві піти на поступки та поділитися владою з донецькими кланами бодай у тих областях, які вони вважали своїми. Невідомо, які домовленості на той момент були в них із Кремлем, але, судячи з усього, Путін мав грати в цьому спектаклі роль страшидла і змушувати Київ іти на переговори з донецькими кланами. Судячи з того,

Хаос був цілком керований, бо Донецьк не був паралізований масою людей, на відміну від Києва взимку. У штурмах будівель брали участь лише 2–3 тисяч людей, у яких майже не було зброї. А місцева влада вдавала, що має справу з могутньою народною стихією, яку неможливо здолати.

Примара апокаліпсису не лякає Путіна. Так влаштовані гебісти – вони завжди вірять, що можна прилаштуватися до будь-яких обставин. Путін переконаний: життя триватиме й після ядерного смерча. І вірить, що в тому, постапокалітичному світі, він буде володарем планети, а всілякі там «америкоси» згинуть у пожежі.

Катерина Барабаш,
Егор Фірсов
Фото AFP

ПАМ'ЯТЬ

— Каюсь! За життя я ставився до нього якось скептично... Хоча він був безпосереднім, прямим і правдивим. І лише тепер я зрозумів, кого ми втратили... Клубок у горлі і сльози на очах... Він співав і говорив завжди те, що думав: «Де правду шукати, коли брат на брата? Я хочу тут жити, а не стріляти. Де правду шукати, до кого кричати? Я хочу тут жити, а не вмирати!..» Він ніколи не пристосовувався до умов і обставин, а навпаки, пристосовував їх під своє бачення світу. А ця його незрівнянна галицька говірка... В його вустах вона звучала з особливим шармом. Здається, ніхто так не вмів «закрутити фразу» і сказати її з таким гумором, що реготали всі довкола, тримаючись за животи... Душа будь-якої компанії, справжній друг і патріот своєї землі. Ну, чому Бог завжди забирає найкращих?! Видко, йому там такі, як Кузьма, також потрібні. Спи спокійно, дорогий наш Кузьма! Ми пам'ятатимемо тебе завжди!

Це тільки один з тисяч відгуків в інтернеті на трагічну смерть ікони українського року Андрія Кузьменка, якого Україна знала як Кузьму. Знала й безмежно любила. Бо, коли треба було звірити, що є правда, а що лжа, люди поспішали послухати Кузьму. Він умів через жарти й матюки, які в його вустах також лунали як безневинні жарти, сказати правду. Коли всі в емоційному екстазі кричали: «Ющенко! Ющенко!», він зауважував: «Почекайте, це ще не месія. Месія не може бути колгоспним бухгалтером». А коли всі, немов засліплені, голосували за Порошенка, Кузьма попереджав: «Люди, що ви робите? Адже це один з тих, проти кого ви вийшли на Майдан».

Щоправда, навіть цей, «один з тих», відразу після трагічної смерті Кузьми написав у своєму твіттері: «Ми ніби втратили частинку свого серця». «Андрій Кузьменко та його «Скрябін» — це невід'ємна частка сучасної української культури. Важко, коли хтось гине. Втрата ще більша, коли в минуле йде краплина України. Кузьма, ми сумуємо за тобою. Царство тобі Небесне! Сьогодні ввечері слухатиму «Скрябіна», — написав президент.

Він загинув на світанку 2 лютого на 86-му кілометрі траси Кривий Ріг — Кіровоград, біля села Лозоватка. Сталося лобове зіткнення його Тойоти, в якій Кузьма сидів за кермом, та молоковоза. Від отриманих травм, написали казенною мовою даїшники в своєму звіті, Андрій Кузьменко, відомий під псевдонімом Кузьма Скрябін, загинув на місці. Він повертався додому з Кривого Рогу, де давав концерти, аби заробити

гроші й переказати їх воїнам у зону АТО на Донбасі.

Андрій Кузьменко народився 17 серпня 1968 року в Самборі на Львівщині. Пізніше його родина переїхала до Новояворівська, де він починав свій творчий шлях. У дитинстві мріяв стати водієм сміттєвозу. Мати була вчителькою музики, Андрій закінчив музичну школу по класу фортепіано. Закінчив також факультет стоматології, хоч йому було це нецікаво, однак довчився на прохання батьків. Займався спортом, був кандидатом у майстри спорту з біатлону.

13 вересня 1997 року дружина Світлана народила доньку, яку назвали Марією-Барбарою — на честь польської акторки Барбари Брилльської, кумира дитинства Андрія Кузьменка (за його словами, дружина також дуже подібна на Барбару Брилльську).

Важко повірити, що поміж нас більше не буде Кузьми

КУЗЬМА СКРЯБІН: «Я ХОЧУ ТУТ ЖИТИ, А НЕ ВМИРАТИ!..»

У автомобільній аварії загинув легендарний український співак Андрій Кузьменко

Хо́да пам'яті Андрія Кузьменка на Хрещатику в Києві

Історія життя Андрія надалі була тісно пов'язана з групою «Скрябін». 2000 року він став ведучим власного гіт-параду «Гаряча сімка», який проіснував до 2002 року.

2000 року Кузьма посварився з Ростиславом Домішевським (Роєм, Ростиком). Ходили навіть чутки про розпад «Скрябіна». Після того Андрій почав набирати обертів у популярності, а Рой почав займатися в основному адміністративними справами групи. Стосунки між ними охололи.

2002 року з ініціативи Андрія (як він сам казав), Ростика було вигнано з групи, через рік групу покинув Шура (Сергій Гера). «Я повиганяв усіх тих нероб», — каже Кузьма.

Поблизно з 2003 року він працював ведучим телепрограм «Шанс» і «Шиканемо» разом зі співачкою Наталею Могилевською. З того часу Андрій бере усі важелі керування про-

ектом «Скрябін» на себе, починає творити зовсім іншу музику, ніж досі. Очевидними стали зміни й у його поглядах та ідеях.

У 2006 році Кузьменко проявляє себе як письменник після видання власної книги-автобіографії «Я, Победа і Берлін», яка кілька разів перевидувалась.

2009 року створив гурт «Паюшіє труси», допоміг здобути популярність гурту «Дзідзьо». Того ж року був членом журі літературної премії «Книга року Бі-Бі-Сі».

Наприкінці січня 2014 року записав пісню, присвячену подіям Євромайдану, заваживши, що він підтримує людей на Майдані, але не політиків. Протягом 2014 року фінансово допомагав військовим та пораненим у зоні АТО на Сході України. «З мене з моїми грижами й вирізними менісками вояк ніякий, а от грішми з концертів я можу допомогти», — казав Кузьма.

У жовтні 2014 року він запустив власне інтернет-радіо під назвою «S.R.A.K.A.—Своє Радіо Андрія Кузьменка», у якому, за його словами, грала музика, яку він слухав в авті.

У авті він, власне, й жив. «У мене немає там ванни й туалета, але все інше, необхідне мені для життя, там є», — скаже він в одному з телеінтерв'ю. За іронією долі, в авті він і загинув.

На смерть цього яскравого й безмежно талановитого співака й шоумена, як модно нині називати в Україні людей, які вмюють заводити публіку, відгукнулися найкращі таланти України.

«Сьогодні вночі я записала нову пісню... Це моя власна композиція на слова мого чоловіка Олександра Ксенофонта. Ми разом написали цю пісню. Це дуєт (від 90-х це наш перший спільно записаний трек)». Це реквієм-балада, присвячена другові й братові по сцені Андрію Кузьменко... Кузьмі... Ми її назвали «Ти ще відкриєш очі». Ця балада створювалася й записувалася крізь сльози — записувати вокал було надзвичайно важко, але це чесні слова від душі. Ми дуже поспішали, записували вночі, щоби душа Андрія відчула, як ми його безмежно любимо, любимо й любитимемо вічно, — сказала Руслана й процитувала приспів балади:

**Світло раптово зникло,
Тиша думки колише.
Може, за краєм ночі
Ти ще відкриєш очі...**

На смерть Кузьми відгукнувся й Святослав Вакарчук, лідер гурту «Океан Ельзи». Він випустив кавер-версію пісні «Мовчати» Андрія Кузьменка. Пісню на слова Кузьми Святослав Вакарчук також писав проти ночі 3 лютого, аби встигнути до похорону, щоб душа Кузьми, яка ще десь тут, над нами, почула її.

У Києві відбулася траурна хода пам'яті Андрія Кузьменка. Люди зі сльозами на очах несли Хрещатиком велетенський портрет Кузьми й співаки крізь сльози його знаменитий гіт «Старі фотографії».

У Львові шанувальники творчості Андрія Кузьменка та його друзі створили живий коридор на шляху до храму, де 4 лютого відспівували Кузьму. Задовго до траурної панахиди на шляху до Преображенської церкви люди вишикувалися по обидва боки вулиці на відстань у сотні метрів. Так шокований звісткою про смерть Кузьми Львів прощався зі своїм земляком і ку-миром.

Його поховали 4 лютого на цвинтарі у селі Брюховичі біля Львова у родинному склепі Кузьменків.

Важко буде всім нам без тебе, дорогий наш Кузьма. Але залишилися записи твоїх передач і твоїх концертів з твоїми мудрими й іронічними міркуваннями про сенс буття, про Україну й всіх нас. І, головне, залишилася пам'ять.

Хома Мусієнко

В УКРАЇНІ

ВЕРХОВНА РАДА
УХВАЛИЛА ЗАКОН ПРО
ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНІ
АДМІНІСТРАЦІЇ

За це рішення проголосували 276 народних депутатів із 322 зареєстрованих у сесійній залі. Законом встановлюється, що військово-цивільні адміністрації – тимчасові державні органи, які діють на території Донецької та Луганської областей у складі Антитерористичного центру при Службі безпеки України – призначені для забезпечення дії Конституції та законів України, зміцнення безпеки й забезпечення нормалізації життєдіяльності населення, правопорядку, участі у протидії диверсійним проявам і терористичним актам, недопущення гуманітарної катастрофи в районі проведення антитерористичної операції.

Військово-цивільні адміністрації утворюються в разі потреби за рішенням президента України в одному чи декількох населених пунктах (селах, селищах, містах), у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, у тому числі внаслідок фактичного саморозпуску або самоусунення від виконання своїх повноважень або фактичного невиконання.

Військово-цивільні адміністрації населених пунктів формуються з військовиків військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах без виключення зі списків особового складу, а також працівників, які уклали з Антитерористичним центром при СБУ трудовий договір.

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ УКРАЇНИ
– НА РОЗГЛЯД ГАЗЬКОГО
ТРИБУНАЛУ

Верховна Рада України визнала 4 лютого юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (Гаазького трибуналу) щодо ситуації, яка склалась внаслідок збройної агресії РФ проти України з 27 лютого 2014 року та вчинення на території України воєнних злочинів. За відповідну постанову проголосували 271 депутат.

Нею Україна визнає передбачені статтею 7 «Злочини проти людяності» та статтею 8 «Воєнні злочини» положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

Крім того, Верховна Рада ухвалила заяву до трибуналу про визнання його юрисдикції стосовно скоєння злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами Росії, які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян.

Згідно з рішенням, МЗС має негайно повідомити про це Гаазький трибунал, а Генпрокуратура – попросити трибунал розпочати розслідування відповідних злочинів.

Також Кабмін і ГПУ зобов'язані зібрати належну доказову базу проти учасників «ДНР», «ЛНР» і російських чиновників, причетних до скоєння в Україні воєнних злочинів.

«БАТЬКІВЩИНА»
ЗАКЛИКАЄ УРЯД НЕГАЙНО
ПІДГОТУВАТИ ДОКАЗИ
ЗЛОЧИНІВ РОСІЇ

У фракції «Батьківщина» закликають уряд негайно підготувати доказову базу стосовно злочинів Росії на території України.

Про це лідер фракції Юлія Тимошенко заявила 3 лютого, коментуючи голосування щодо визнання юрисдикції Гаазького трибуналу щодо ситуації, яка склалась внаслідок збройної агресії РФ проти України.

На переконання Тимошенко, ізоляція Міжнародним кримінальним судом організаторів злочинів проти українців дозволить зупинити агресію.

«Наступний крок – уряд України разом з Генеральною прокуратурою мусять негайно зібрати всі вагомні докази, які підтверджують, що на території України воює Росія, а також докази щодо анексії території, це стосується не лише Криму, але й частини Донбасу. Це мають бути документи, які підтверджують, що українців вбивали військовики РФ та терористи, яких фінансує Росія», – сказала Тимошенко.

«Нині все залежить лише від України а потім, завдяки ізоляції через санкції та арешт тих, хто організовував ці злочини, може зупинитися й агресія», – вважає Юлія Тимошенко.

ДАНІ ПРО ВТРАТИ РОСІЇ
НА ДОНБАСІ НАЛЯКАЛИ
ПУТІНА

Щоб схилити Володимира Путіна до підписання мирної угоди, Петро Порошенко пригрозив наприкінці серпня 2014 року опублікувати в інтернеті інформацію зі сотень армійських жетонів російських солдатів, узятих у полон або вбитих в Україні. Про це пише газета «Financial Times» у другій статті із серії «Битва за Україну» під заголовком «Як дипломатичний успіх зійшов нанівець».

Матеріал FT підготовлено за результатами бесід з міністрами, високопоставленими чиновниками ЄС, дипломатами, офіційними особами та працівниками спецслужб з понад 10 країн.

Як пише видання, президенту України терміново потрібно було зупинити наступ сил, які протистоять українській армії, а для того, щоб домовитися про припинення вогню, йому потрібен був президент РФ Путін. Діяти доводилося швидко: за словами західного дипломата, Порошенко боявся, що за два дні він втратить свою посаду, якщо не доможеться перемоги чи миру.

Тому Порошенко зателефонував Путіну й заявив: якщо бойові дії не буде припинено, Київ викладе в інтернет армійські жетони російських солдатів, а також зв'яжеться із їхніми матерями й дружинами, щоб розповісти, де вони перебували й де загинули.

Видання також відзначає, що заради встановлення миру Порошенко був готовий піти й на перегляд тарифів у рамках економічної частини угоди про асоціацію з Євросоюзом, як на тому наполягала Росія. Але проти цього виступив тодішній голова Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу.

ЯНУКОВИЧА ПОЗБАВИЛИ
ЗВАННЯ ПРЕЗИДЕНТА

Верховна Рада позбавила 4 лютого четвертого президента України Віктора Януковича звання президента. За відповідний законопроект №1883 проголосували 281 депутат.

Ухвалений закон авторства Олега Ляшка, Сергія Скуратовського («Радикальна партія»), Юлії Тимошенко («Батьківщина») та Андрія Тетерука («Народний фронт») набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

У пояснювальній записці до проекту закону сказано, що 22 лютого 2014 року Верховна Рада своєю постановою встановила, що «Янукович у неконституційний спосіб самоусунувся від здійснення конституційних повноважень та є таким, що не виконує свої обов'язки».

Ініціатори закону вказують, що Янукович «узурпував владу та призвів до підриву основ національної безпеки й оборони України, а також протиправного порушення прав і свобод людини», а нині перебуває у розшуку правоохоронних органів.

«У зв'язку з тим, що чинне законодавство містить прогалини в частині правових наслідків само-

усунення громадянина України від виконання повноважень президента України, а також вчинення ним дій, які загрожують керованості держави, територіальній цілісності і суверенітету України, масовому порушенню прав і свобод громадян, є гостра необхідність ухвалення даного законопроекту, який позбавив би Януковича звання президента України», – пояснюють автори законопроекту, посилаючись на Конституцію та закон «Про очищення влади».

Під час обговорення перед голосуванням депутат Єгор Соболєв сказав, що потрібно не лише позбавити Януковича звання президента, але й «украдених у народі грошей та свободи».

СУДДІВ-ЛАНУЗ РЕЖИМУ
ЯНУКОВИЧА – ДО СУДУ

Генеральний прокурор України Віталій Ярема заявив про те, що повідомили про підозру судді Печерського суду Сергію Вовку, який вів справу голови фракції БПП Юрія Луценка. Про це він сказав на засіданні фракції.

Крім того, згідно з інформацією, Ярема визнав, що прокурор Києва Сергій Юлдашев підпадає під люстрацію, і до квітня, поки триватиме перевірка, його звільнять.

Генпрокурор також заявив, що за результатами обшуку в держпідприємстві «Енергоатом» з'ясувалося, що «жодної закупівлі там не робили без використання фіктивних фірм». Він також повідомив, що антиукраїнський виступ депутата Юлії Лівочкіної в Страсбурзі вивчає СБУ.

Водночас у понеділок, 2 лютого, в ефірі програми «Свобода слова» на ICTV спікер Верховної Ради Володимир Гройсман повідомив, що підписав лист на адресу голови Верховного суду, «щоб він був у парламенті, і ми розглянули питання про притягнення до кримінальної відповідальності й затримання судді Р.Кіреєва, який роками знущався над Юлією Тимошенко».

ТЕ, ЩО ПОБОЯВСЯ ЗРОБИТИ
ДМИТРО ТАБАЧНИК,
РОБИТЬ СЕРГІЙ КВІТ

Українські науковці звернулися з відкритим зверненням до президента, прем'єра, спікера та голів профільних комітетів Верховної Ради. У ньому йдеться про наміри очолюваного Сергієм Квітом Міністерства науки та освіти вивести за межі державного стандарту вищої освіти викладання у вищих навчальних закладах ключових дисциплін – «Історія України» та «Історія української культури». «На наш погляд, – наголошують науковці, – це поглибить низку соціально-економічних і політичних проблем, які розв'язує сьогодні наша держава в умовах російської анексії Криму та війни на Донбасі. Ці проблеми сягають своїм корінням в історичне минуле і можуть бути осмисленими лише на основі

знання національної історії. Тому без ефективного вивчення та ґрунтовного знання власної історії, що є одним з найважливіших засобів консолідації українського суспільства, навряд чи можна досягнути піднесення національної свідомості й суттєвих зрушень у його реформуванні та оновленні. З прикрістю доводиться констатувати: те, що побоявся зробити міністр-регіонал, українофоб Д. Табачник нині робить міністр-демократ С. Квіт, і робиться це в умовах, коли Україна зазнає воєнної агресії з боку Росії, її потужної ідеологічної й інформаційної експансії. Сьогодні Українська держава, як ніколи раніше, потребує високого рівня консолідації, єдності, національно-державницької свідомості, патріотизму, належної ідейної зброї й готовності дати адекватну відсіч ворогу. За таких умов саму ідею відмовитися від вивчення історії України, історії української культури слід розглядати як злочин проти держави».

Звернення підписали більш як 200 науковців, серед яких провідні вчені-історики України.

ДО ЛЬВОВА
З ВАТИКАНУ ПРИВЕЗЛИ
НЕРУКОТВОРНИЙ ОБРАЗ
ІСУСА ХРИСТА

До Львова з особистої захисту Папи Римського привезли унікальну реліквію – оригінал Нерукотворного Образу Ісуса Христа.

До 15 лютого святиню виставлено до почитання у соборі Святого Юра. Починаючи з 1870 року, це вдруге, коли цю реліквію дають для поклоніння в храмі.

«Ця реліквія є важлива тим, що це не малюнок. Її назва – Мандиліон з Едеси. Реліквія потрапила до Риму з Едеси. Звичайно, було багато місць, де вона перебувала, подорожуючи до Риму. А 1870 року Блаженний Папа Пій IX наказав перевезти її до Ватикану. Мандиліон з Едеси – це найстаріше зображення обличчя Ісуса Христа. Едеський король у VII столітті наказав замурувати реліквію, щоб її не втратили. Згодом під час реставрації цю реліквію віднайшли», – розповів Павел Бенедік, відповідальний за приватну Папську захисту у Ватикані.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА-УКРАЇНА

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

Надання Україні летального озброєння, пише The New York Times, також підтримує глава Пентагону Чак Гейгел, який найближчим часом залишить свою посаду.

Окрім того, як зазначається, змінила свою позицію й радник президента США з національної безпеки Сюзан Райс, яка до останнього часу виступала проти надання летального озброєння Україні.

Як повідомляє видання, наразі президент Обама жодних рішень про виділення Україні летальної допомоги ще не прийняв. Очікується, що держсекретар США Джон Керрі, який відвідає Київ у четвер, 5 лютого, готовий розпочати дискусії про постачання летального озброєння в Україну.

Доповідь під назвою «Зберігаючи незалежність України, проти діючи російській агресії: кроки, які повинні зробити США» було підготовлено такими відомими в США аналітичними центрами, як Atlantic Council, Brookings Institution та Chicago Council on Global Affairs. Серед її авторів колишній радник президента Білла Клінтона Струуб Телбот та колишній заступник міністра оборони США Мішель Флурной.

Розробники не приховують, що мета поставок летальної зброї – здійснити тиск на Москву й змусити її прийти до політичного вирішення конфлікту на Сході України. «Тільки коли Кремль усвідомить ризик того, що доведеться дорого заплатити за військове вторгнення, він почне шукати прийнятне

Пускова установка BGM-71 TOW – американської важкої протитанкової керованої ракети. Така штука швидко збила б пиху з путінських танкістів

Президент США Барак Обама розглядає можливість поставок в Україну летальної зброї, щоправда, в нього залишаються сумніви щодо цього кроку. Про це повідомляє Associated Press з посиланням на джерело в адміністрації президента США, яке побажало лишитись анонімним.

«Недавня ескаляція насильства на сході України спонукала Білий дім по-новому поглянути на перспективи надання летальної зброї», – сказав чиновник.

Наразі США поставляють Україні нелетальні засоби, такі як протигазы, захисні шоломи, джипи «Гаммер», радіолокаційну техніку, колючий дріт... Однак, за словами джерела, президент США стурбований тим, чи здатна українська армія до використання потужнішої зброї. Окрім того, є побоювання, що жодна кількість зброї не поставити українську армію на один рівень з військовою потугою Російської Федерації.

Джерело наголосило, що рішення про нарощування допомоги не є неминучим, і Обама хотів би спочатку обговорити його з європейськими політиками, зокрема з канцлером ФРН Ангелою Меркель, яка відвідає Вашингтон й зустрінеться з американським президентом 9 лютого.

Ініціативу надати Україні летальну зброю підтримав і кандидат на посаду міністра оборони США Ештон Картер. Сенатський комітет з питань збройних сил на чолі з Джоном Маккеєм провів у середу, 4 лютого, слухання у справі кандидатури Картера.

У 1994 році Картер був присутній під час підписання Будапештського меморандуму, а згодом був свідком, як остання ядерна ракета залишила Україну. Тож, кандидат на посаду міністра оборони США усвідомлює, що Америка несе відповідальність за гарантії незалежності й територіальної цілісності України, схвалюючи надання підтримки Україні.

«Я сильно схильнаюсь до цього напрямку, оскільки думаю, що ми маємо допомогти українцям захиститися. Я ще не знаю, яку саме зброю ми можемо передати, адже ще не говорив з нашими чи українськими військовими лідерами. Але я схильний надати їм зброю, включно з летальною», – сказав на слуханнях у Сенаті кандидат на посаду глави Пентагону Ештон Картер.

Про перспективи надання Україні летальної зброї пише впливовий The New York Times з посиланням на власні джерела. Зокрема, як пише ця газета, за надання Україні летального озброєння виступив головнокомандувач військ НАТО в Європі Філіп Брідлав. Аналогічну позицію займає й начальник генштабу збройних сил США Мартін Демпсі.

ЧИ НАДАСТЬ ВАШИНГТОН ЗБРОЮ УКРАЇНІ?

Американські безпілотні розвідувальні літаки Global Hawk дозволили б командуванню Збройних сил України мати чітку картину сил, зосереджених Росією на Донбасі

Раніше голова комітету з питань збройних сил Сенату Джон Маккейн закликав президента США Барака Обаму надати Україні летальну зброю. Про це йдеться у його заяві, розміщеній на офіційному сайті.

«Для президента настав час продемонструвати дух рішучості, надавши Україні допомогу летальною зброєю, якої вона потребує для захисту. Недотримання цієї вимоги буде чіткою ознакою слабкості не тільки для Путіна, але й для потенційних агресорів у всьому світі», – наголошується в заяві Дж.Маккейна, який зазначив, що санкції й низькі ціни на нафту зашкодили російській економіці, але не змогли приборкати агресію Володимира Путіна в Україні.

«За час збройного протистояння на сході України загинуло майже п'ять тисяч осіб, близько мільйона змушені були залишити свої домівки», – додав сенатор, згадавши в своєму зверненні про оборону Донецького літовища й легендарних «кіборгів», «які стали символом незламного духу України».

У понеділок, 2 лютого, опубліковано доповідь, підготовлену вісьмома колишніми високопоставленими чиновниками США. Вони закликають США виділити Україні протитанкові ракети, розвідувальні літаки, броньовані джипи й спеціальні радари, які можуть з великою точністю визначати місцезнаходження артилерії та ракетних озброєнь противника, на загальну суму 3 мільярда доларів.

політичне рішення», – наголошується в доповіді, автори якої зазначають, що Росія не тільки поставляє на Донбас танки Т-72 й Т-80, системи залпового вогню «Град» та «Ураган», міномети й бойові машини піхоти, а й перекидає туди свої елітні військові підрозділи. Мета Путіна – відторгнути Донецький й Луганський області від України й нав'язати їй так званий федеративний устрій, що фактично означатиме ліквідацію незалежності.

В Москві вже заявили, що поставки летальних озброєнь Україні означатимуть фактичне втручання Сполучених Штатів у збройне протистояння в Україні з усіма витікаючими з цього наслідками. Під еufемізмом «усі витікаючі наслідки» Москва має на увазі пряме зіткнення військових потуг США та Росії, що фактично означатиме початок термоядерної війни.

Втім, аналітики відзначають, що жодних наслідків для США поставки летальної зброї не матимуть, оскільки Росія у відповідь може тільки поскреготати зубами – жодних контрходів у неї немає. А стосовно термоядерної війни, то це чистої води блеф, позаяк навіть одержимий Путін усвідомлює, що це означатиме для всього людства.

Разом з тим, у США та Європі є багато противників ідеї поставок в Україну американської летальної зброї. Думки провідних фахівців, які взяли участь в опитуванні, проведеному Джуді Демпсі з Carnegie Europe, розділилися.

«Ні, ні і ще раз ні. Абсолютно ні, – каже дослідниця з Центру трансатлантичних відносин університету Джонса Гопкінса Федеріа Бінді. – Надання зброї одній зі сторін ніколи не допомагало вирішити конфлікт; це лише загострює його та створює умови для прямого втручання Заходу. Не кажучи вже про ризик, що зброю, яку дасть Захід, згодом може бути обернено проти нього самого. Але найголовніше – пряме втручання в Україні, в серці Європи, означатиме ризик Третьої світової війни».

Іншої думки дотримується редактор східноєвропейського відділу Financial Times Ніл Баклі. Хоча надання зброї Україні пов'язано з «величезними ризиками», Захід мусить це зробити, каже він, адже Росія та її маріонетки проігнорували Мінські домовленості та продовжили бойові дії.

«Надання зброї Україні може спричинити посилення бойових дій з боку Москви. Але без такого зусобу стримування ризик російської ескаляції може бути не меншим, а наслідки для України ще гіршими», – каже Н.Баклі.

Захід має не загострювати конфлікт на Донбасі, а посилити ізоляцію Путіна на міжнародній арені, вважає директор Королівського інституту Росії при Лондонському королівському коледжі Семюел Грін. Однак, якщо лінія фронту посувається на південь і захід, цей план, можливо, доведеться змінити, і тоді вже не тільки США, а й його європейські союзники можуть змінити

свою думку стосовно надання Україні летальної зброї. «А доти краще розмовляти спокійно, але твердо, й приберегти велику палицю на потім», – підсумовує Грін.

Натомість Балаш Ярабік, дослідник програми Росії та Євразії Центру Карнегі, каже, що надання зброї Україні може не зупинити Росію, а навпаки, заохотити її до продовження війни, адже «російська історія повна прикладів одержимості, коли, навпаки, тиск на Росію призводив до протилежних, ніж очікувалося, наслідків». Крім того, це означатиме, що Захід бере на себе пряму відповідальність за кризу в Україні.

Водночас українська державність нині, як ніколи, перебуває під загрозою, тож для того, щоб надана зброя була ефективною, Захід має допомогти Україні фінансово, і їхніми спільними пріоритетами мають бути мир, економіка та реформи.

Так само й колишній міністр Великої Британії зі зв'язків з ЄС Деніс Макшейн каже, що Захід має економічно та адміністративно підтримати здійснення реформ в Україні, а також протидіяти російській пропаганді.

«Історія збройних втручань Заходу, які кепсько закінчилися, має слугувати застереженням для тих, хто виступає за надання летальної зброї Україні», – каже він. Однак, додає Макшейн, якщо в політиці ЄС і надалі домінуватимуть симпатії Путіна за віссю Берлін–Рим–Париж–Лондон, які не вживатимуть дій у відповідь на його вторгнення в Україну, то тиск з вимогою надати більшу військову допомогу для захисту України ставатиме дедалі сильнішим.

Найновіший приклад російської агресії показав стратегічну неузгодженість політики Заходу, каже дослідник з Chatham House Джеймс Шерр. Тому Захід має спершу визначитися, яка його мета. «Якщо мета Заходу – завдати шкоди Росії, тоді час на його боці. Але якщо його мета – зберегти Україну, тоді час працює проти нього. Для цього необхідна низка заходів: військових і економічних, технічних та інституційних. Це означає показати українським солдатам і цивільним, що Захід – з ними. І це означає показати українській владі, що Захід чекає на зміни. Все, що менше цього, деморалізує Україну та створить спокус для Росії знахабніти ще більше в іграх з майбутнім сусідньої країни та своїм власним».

В АМЕРИЦІ

НОВІ СНІГОВІ
НА СХІДНОМУ
УЗБЕРЕЖЖІ США

Сильні снігові, що пронеслися 2 лютого над північно-східними штатами США, призвели до скасування 2,9 тисяч авіарейсів на летовищах Бостона, Чикаго, Нью-Йорка й Нью-арка. В Бостоні було встановлено тижневий рекорд снігових опадів – на середину 2 лютого висота сніжного покриву в місті сягнула 86,9 сантиметра. Попередній рекорд було зафіксовано в січні 1996 року. Тоді протягом тижня там випало 79,2 сантиметра снігу.

Снігові опади висотою 20-30 см випали також у Чикаго, Нью-Йорку й Нью-арку. Складні погодні умови призвели до величезних корків на автодорогах, оскільки снігоприбиральна техніка не встигала розчищувати траси. Багато американців у цих містах так і не змогли в понеділок, 2 лютого, дістатися до своїх робочих міст. Через замітлі сталося багато автодорожніх пригод, унаслідок яких загинуло щонайменше 10 осіб. У Бостоні 57-річна жінка загинула після падіння на неї з даху житлового будинку снігової глиби.

Очікується, що в кінці цього тижня над Східним узбережжям США знову промчатимуть снігові віхоли.

BLOOMBERG:
АМЕРИКАНСЬКА ЗБРОЯ
ДЛЯ УКРАЇНИ СПРОВОКУЄ
ПУТІНА

Збройна підтримка України Сполученими Штатами не злякає Росію, а, навпаки, призведе до ще більшого розгортання конфлікту. Про це йдеться у редакційній статті агентства Bloomberg.

«Американське військово-озброєння й допомога Україні не призведуть ні до чого іншого, як до загострення конфлікту Путіним», – пишуть журналісти. На думку авторів, наміри Вашингтона забезпечити Україну летальною зброєю, найімовірніше, матимуть негативні наслідки. По-перше, зауважують вони, така тактика налаштує українців на те, що «все зро-

бить Америка», а, по-друге, спровокує Росію посилити війну, адже, на її думку, «США та союзники НАТО не ставлять на карту так багато, щоб рухатися далі в цьому конфлікті».

«Суть у тому, що США й союзники не готові воювати з Росією через Україну, а інтересам України явно не послугує ескаляція боротьби, яку вона майже напевно програє», – зазначають автори публікації. Вони також вважають, що до того часу, як Америка доставить зброю і проведе необхідні навчання, Путін уже захопить потрібну йому територію України.

Крім того, відзначає редакція, важливим чинником у ситуації з Донбасом є те, що росіяни здебільшого не готові розпочати війну з братами-слов'янами. Натомість збройна підтримка США стане гарним приводом для машини російської пропаганди повести своїх громадян на «праведну» війну проти «американських завоювальників».

«Сполучені Штати та союзники повинні ясно дати зрозуміти Україні, що її амбіції щодо НАТО є нереалістичними. Правильно це чи ні, але Північноатлантичний альянс не хоче Україну, а Росія сприйме її членство дуже негативно. Поки це так, США повинні триматися подалі від конфлікту на сході України», – резюмують автори статті.

НОВІ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

США розробляють нові санкції проти Росії, повідомило джерело газети Wall Street Journal в Білому домі. Джерело уточнило, що йдеться про нові обмеження в сфері бізнесу, проте не згадало, що саме готує Вашингтон. При цьому співрозмовник газети визнав, що нинішній пакет санкцій хоча і вдарив по російській економіці, однак при цьому не змінив позицію Кремля в українському питанні.

Він припустив, що, можливо, має минути ще якийсь час, щоб санкції призвели до відчутних результатів. При цьому видання вказує, що у Вашингтоні є чимало прихильників надання військової допомоги Україні у вигляді поставок туди американської летальної зброї.

Прихильники цієї точки зору не вірять, що Україна доб'ється за допомогою цих поставок перемоги у військовому конфлікті. Однак краще озброєння дозволить завдати більшої шкоди бойовикам і регулярним путінським військам.

Проти поставок зброї виступає президент США Барак

Обама. В інтерв'ю CNN минулої неділі він підкреслив, що США домагатимуться свого за допомогою дипломатичних методів. «Я не думаю, що це буде правильно з боку США або інших країн вступати у військовий конфлікт з Росією. Але ми посилюємо кордони країн, які є членами НАТО», – сказав глава Білого дому.

США ЩЕ РАЗ ЗАКЛИКАЛИ
ЗВІЛЬНИТИ НАДІЮ
САВЧЕНКО

УСША заявили, що життя української льотчиці Надії Савченко, яка понад сім тижнів голодує в ув'язненні в Росії, «висить на волосині». Речник Державного департаменту США Дженіфер Псакі звернулася до Росії з вимогою негайно звільнити Н.Савченко.

Раніше у середу, 4 лютого, депутат від партії «Батьківщина» Іван Крулько повідомив, що з льотчицею зустрілася її сестра Віра Савченко, яка розповіла про невтішні аналізи ув'язненої.

«Віра Савченко каже, що результати аналізів Надії невтішні, змінюється формула крові, їй капають амінокислоти. Але дух її, як завжди, бойовий», – цитує Крулька прес-служба «Батьківщини».

Судове засідання щодо продовження арешту українки призначили на наступний вівторок, 10 лютого.

У Росії Надію Савченко звинувачують у вбивстві російських журналістів, однак українська льотчиця відкидає ці звинувачення.

ДЛЯ ЧОГО ДЖОН КЕРРІ
ПРИЛЕТІВ В УКРАЇНУ?

Державний секретар США Джон Керрі прилетів 5 лютого до Києва, оскільки вважає за необхідне поговорити особисто з українським керівництвом з широкого кола питань – від американської допомоги до деескалації конфлікту. Про це розповіла під час брифінгу у Вашингтоні речник Державного департаменту США Джен Псакі. «Держсекретар був там близько року тому. Він полетів туди знову, оскільки для нього важливо мати особисті зустрічі

з керівництвом України та обговорити існуючі досягнення й прогрес, який триває, а також все інше – від економічних реформ до зусиль з деескалації ситуації на Сході України», – пояснила Псакі мету візиту Джона Керрі до української столиці.

На прохання уточнити, чи йтиметься під час цих зустрічей про зброю для України, представник держдепу зауважила, що «не береться цього прогнозувати». Вона додала, що «нічого не виключає», оскільки процес розгляду цього питання в колах американської адміністрації триває.

Крім того, речник держдепу наголосила, що позиція Вашингтона стосовно ситуації на Сході України не змінилася: «Агресивні дії йдуть від Росії та підтримуваних нею сепаратистів». Водночас вона закликала всі сторони конфлікту «докладати всіх зусиль, аби запобігти смертям серед мирного населення».

НА ПЕРЕГОВОРАХ
ВАШИНГТОНА Й ТЕГЕРАНА
З ЯДЕРНОГО ПИТАННЯ
ЗАЛИШАЮТЬСЯ
РОЗБІЖНОСТІ

Розпочався новий раунд переговорів Тегерана й шістки міжнародних посередників з іранської ядерної програми. Він покликаний наблизити укладення остаточної угоди, котра дозволить Ірану розвивати власну мирну атомну енергетику.

У Вашингтоні вважають, що раніше на переговорах було досягнуто прогресу, а також оцінюють шанси на підписання угоди з іранського досьє вище ніж 50 на 50. Про це заявив 4 лютого на брифінгу прес-секретар Білого дому Джош Ернест.

«Переговори тривають, і я вважаю, що треба сказати, що на них досягнуто прогресу, але все ще залишаються неабиякі розбіжності», – сказав Дж.Ернест.

Своєю чергою, президент Ірану Хасан Роугані заявив, що розбіжностей, які існували на переговорах раніше, стало набагато менше.

АВАРІЯ НА ЗАЛІЗНИЦІ
ПОБЛИЗУ НЬЮ-ЙОРКА

Унаслідок аварії поблизу Нью-Йорка загинули щонайменше семеро осіб, 12 – травмовані. Третього лютого приміський потяг, в якому перебувало майже 800 пасажирів, врізався у джип. Загинула жінка-водій автомобіля та шестеро пасажирів

потяга. Внаслідок удару передня частина потяга загорілася.

Аварія сталася на переїзді за 30 кілометрів на північ від Нью-Йорка. Шлагбаум на залізничному переїзді опустився на автомобіль, що передньою частиною зупинився на коліях. Водій вийшла подивитися на завдану шкоду, а потім повернулася в авто, в яке тим часом врізався потяг.

Губернатор штату Нью-Йорк Ендрю Куомо сказав, що, судячи з обставин аварії, могло загинути значно більше людей. Кілька осіб опинилися заблокованими у потязі, їм довелося вибивати вікна, щоб вибратися.

Залізниця, де сталася аварія, Metro-North, є другою за обсягами перевезення пасажирів у США. Щодня в Нью-Йорку та Коннектикуті нею користуються понад 280 тисяч осіб.

Минулого року Національна рада з безпеки транспортування, проаналізувавши інциденти, які сталися на залізницях у 2013 та 2014 роках, скритикувала Metro-North, але й відзначила поліпшення з дотриманням правил безпеки руху.

ГАВАЇ ВІЯВИЛИСЯ
НАЙАКТИВНІШИМ
СЕЛФІ-ШТАТОМ АМЕРИКИ

Гаваї лідирують серед американських штатів за кількістю опублікованих на Instagram знімків селфі (самого себе).

Дані збиралися з листопада 2014-го по січень нинішнього року. Враховувалися тільки знімки з Instagram. Далі укладачі рейтингу об'єднали кількість селфі з даними про кількість населення штату, щоб виявити, скільки селфі знімається в розрахунку на 100 тисяч мешканців.

У результаті з'ясувалося, що найактивнішим американським штатом з оприлюднення селфі стали Гаваї з більш ніж 5 знімками в розрахунку на 100 тисяч населення. Друге місце посіла Невада з 3,2 селфі, а третє – штат Нью-Йорк з 2,1 селфі. Найменший інтерес до знімання самого себе виявили мешканці Айдахо, Вайомінгу та Південної Дакоти.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агентств

За підтримки й спонсорства
ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ «САМОПОМІЧ» у НЬЮ-ЙОРКУ

Український хор в Нью-Йорку

«ДУМКА»

ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ІМ. МИКОЛИ ЛИСЕНКА

ВАСИЛЬ ГРЕЧИНСЬКИЙ – мистецький керівник і диригент
Лариса Гутнікевич, Наталія Ващенко – фортепіанний супровід

запрошує на **ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ 65-ЛІТТЯ ХОРУ**
з нагоди вшанування **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

за участю хору «Прометей» (Філадельфія)
Роман Кучарський (диригент)
Ірина Пелех Зварич (фортепіанний супровід)

У концерті беруть участь відомі виконавці:

Людмила Джой-Васута (сопрано)
Оксана Кровицька (меццо-сопрано)
Адам Клайн (тенор)
Олег Чмир Опалинський (баритон)

НЕДІЛЯ, 8 БЕРЕЗНЯ 2015 РОКУ
О 2:00 ГОДИНИ ПО ПОЛУДНІ

The Great Hall Cooper Union
7th Street and 3rd Avenue

Квитки можна придбати заздалегідь:

Крамниця «Сурма» (11 E 7th St), Товариство «Самопоміч» (98 Second Ave),
Емілія Літепло (917)301-8355, а також через вебсайт: dumka.org

EAST VILLAGE MEAT MARKET

J. Baczynsky

Найпопулярніший у Нью-Йорку український м'ясний магазин пропонує широкий вибір вуджених домашніх ковбас та свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів української та європейської кухні.

Tel. (212) 228 - 5590
Fax (212) 979 - 6593

E-mail: Eastvillagemeats@hotmail.com

139 2nd Ave. (Bet. 8th and 9th Streets)
NEW YORK, NY 10003

Store Hours
Monday – Thursday 8:00 am – 6:00 pm
Friday 8:00 am – 7:00 pm
Saturday 8:00 am – 6:00 pm

VISA • MASTERCARD • ACCEPTED

АДВОКАТ

СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

**HOSHOVSKY LAW FIRM, 347 FIFTH AVENUE,
SUITE 1009, NEW YORK, NY 10016**

**(212) 532-8600 (212) 532-8601
FAX: (212) 208-4509**

Our VISA Credit Card now earns REWARDS!

1-888- BANK UKE

www.bankuke.com

Start earning points with every \$1 you spend!
Redeem points for Travel & Top Brand Merchandise!

За кожний долар, витрачений з нашою карткою, ви отримуєте бонусні бали, які можна обміняти на авіаквитки, оплату готелів, або речі з каталогу.

- No Annual Fee - No Balance Transfer Fee
- 9.90% Interest Rate

Страхування життя – чим воно корисне для мене?

“

Адекватне страхування життя забезпечує покриття витрат на останні медичні і похоронні послуги, а також для оплати податків і погашення боргів, які близька вам людина могла мати.

”

Телефонуйте:
888-538-2833

Наявне не в усіх штатах.

100 ВЕЛИКИХ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

Наша довідка:

Яків ГНІЗДОВСЬКИЙ – відомий американський український художник, графік, кераміст, мистецтвознавець.

Народився 27 січня 1915 року в селі Пилипче Борщівського району Тернопільської області. Після закінчення Чортківської гімназії в 1933 році вступив до Львівської духовної семінарії. З 1938-го – у Варшавській академії мистецтв. Через початок Другої світової війни з 1939 року навчався в Загребській академії мистецтв (Хорватія). Виїхавши із Загреба в 1944 році, опинився в таборі для переміщених осіб поблизу Мюнхена, де пробув до 1949 року. Переїхавши до США, оселився в місті Сент-Пол (штат Мінесота), де працював дизайнером у рекламній фірмі Brown and Bigelow. У 1950-му переїхав до Нью-Йорка. Протягом 1956-1958-х років жив у Парижі. Там же 16 лютого 1957 року одружився зі Стефанією Кузан, донькою вихідців з України після Першої світової війни.

Його творча спадщина налічує сотні картин і більш ніж 300 гравюр (ксилографії, офорти та ліногравюри). Твори Я.Гніздовського зберігаються у приватних збірках та музеях, зокрема в Конгресовій бібліотеці, Бостонському й Філадельфійському музеях, Університеті Делавер, Університеті Вашингтона, Батлер-Інституті, фундації Вудварда, збірці Нельсона Рокфеллера (США), а також у музеях Японії та України. Дві його праці – «Зимовий пейзаж» і «Соняшник» – прикрашали кабінет президента США Джона Кеннеді в Білому домі.

Помер Яків Гніздовський 8 листопада 1985 року в Нью-Йорку, був похований у колумбарії собору Іоанна Богослова, а 5 листопада 2005 року перепохований на Личаківському цвинтарі у Львові.

шу. Восени 1939 року, після короткого перебування в Римі, він опиняється на югославській території й вступає в Загребі до Академії мистецтв. Більшість свого навчального часу старанний студент-українець проводить за живописом, але саме в цей період починає звертати увагу на ксилографію й дереворит. Натхнення Яків Гніздовський черпав у творах Дюрера. Серед найоригінальніших ранніх гравюр митця робота «Куш», створена того ж 1944 року. В ній є елементи, які стануть передвісниками його зрілих творів. Зосередження на ізольованій формі природи, заповнення простору заплутаним плетивом галуззя, позбавленого листя, – ось ці іконографічні й формальні ідеї, що стануть центральними для його творчого доробку.

Виїхавши із Загреба у 1944 році, Яків Гніздовський опинився в таборі для переміщених осіб поблизу Мюнхена. За цей час йому вдалося створити лише два дереворити. Однак,

Яків Гніздовський за роботою

ПРО ДРУГУ І МАЙЖЕ ПЕРШУ ЛЮБОВ

27 січня виповнилося 100 років з дня народження Якова Гніздовського

Під час відкриття першої виставки робіт Я.Гніздовського в Києві. 1990 р.

З Яковом Гніздовським нас «познайомив» редактор «Сучасності», мистецтвознавець Богдан Певний – у 1990 році він привіз до Києва, до теперішнього Національного музею мистецтв, виставку творів самобутнього митця, якого Україні належало ще відкрити.

Разом з кордонами відкривалися тоді й люди – і Яків Гніздовський був одним із них. Упродовж травня, червня й липня твори відомого в США й маловідомого на його батьківщині митця мандрували Україною – через Київ до Львова, а зі Львова на його рідне Тернополля, де в селі Пилипче, на Борщівщині, він народився. В 1938 році завдяки власному таланту й підтримці митрополита Андрея Шептицького, який надав хлопцеві стипендію, Якова Гніздовського зарахували до Академії мистецтв у Варшаві. Але світова війна змусила його залишити Поль-

незважаючи на це, він активно займається графікою, працюючи відповідальним художнім редактором українського літературно-мистецького місячника «Арка» під редакцією Юрія Шевельова, який присвятив йому у своїх спогадах не одну сторінку. «Майстерність Гніздовського незаперечна, наявність власного стилю й світобачення – виразні... Але, пригадую, в своєму давньому шкільці про Пітера Бройгеля-батька в ще незреформованій «Арці» він писав, що Бройгелеве мистецтво «позбавлене пафосу й трагіки... зрівноважене, атрагічне й апатичне», і тому, мовляв, «Захід, сформований на основі індивідуального трагізму, ... не знаходить дороги до Бройгеля» – чи не було в цих словах передчування якихось, хай побічних, але аспектів протистояння «Гніздовський – світ американського мистецького істеблішменту?»

– задається запитанням Юрій Шевельов і констатує: «Свою підрядність, навіть сторонність у світі авеню Медісона, взятої в широкому сенсі слова, він переживав болюче. І, гадаю, був дуже самотнім...»

Прибувши в 1950 році до Америки, Яків Гніздовський оселився в Сент-Полі (штат Мінесота). Попри те, що доля ніби-то усміхалася йому: отримав посаду дизайнера в солідній рекламній фірмі з постійною платнею, на виставці графіки в Мінеаполіському інституті мистецтв, головою журі якої був Е. Гаят Мейор з Метрополітен-музею, отримав другу премію за дереворит «Куш», а за кілька тижнів ще одну нагороду на Торгівельно-промисловій виставці штату Мінесота – за живопис «Яйця», митець все-таки вирішує залишити свою «виробню і Мінеаполіс» й поповнити лави «незчисленного натовпу незнаних маля-

рів, що тоді блукали вулицями мистецької столиці Америки – Нью-Йорку», намагаючись зацікавити своїми творами власників галерей.

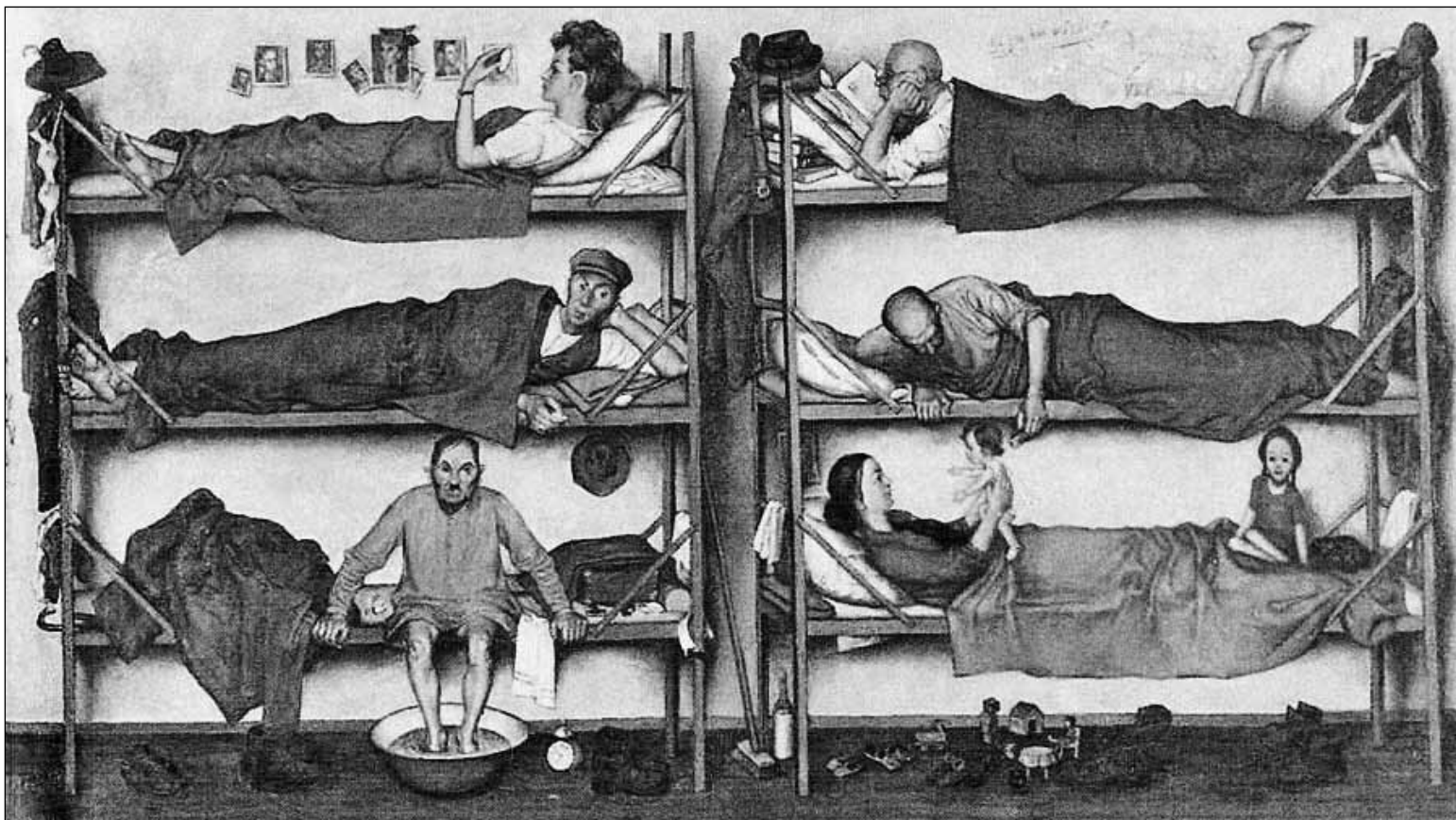
Це стало початком періоду глибокої кризи. «У своїй праці я потрапив у глухий кут... – згадував пізніше митець. – Хоч мої матеріальні нестатки дійшли до краю, це здавалося дитячою забавкою порівняно з духовною кризою. Парадоксальність мого становища полягала в тому, що, здобувши незалежність, я несподівано усвідомив: я не знаю, що з нею робити. Я вирішив не робити нічого, тільки малювати, але я не знав, як малювати...»

Однак те, що спочатку було лише змушеною заміною, пізніше стало його основною та улюбленою темою. Художник жив у злиденній частині Бронксу, в будинку, що ось-ось мав розвалитися, в кімнаті без опалення, рятуючись «буржуйкою». Але поблизу Ботанічного саду й зоопарку. Й саме там він знаходив добровільних безплатних «моделей». Чесно кажучи, на перших порах, коли, приїхавши до Нью-Йорка й нас доля-чи-недоля також занесла до Бронксу, ми підбадьорювали себе, що, мовляв, «багато українських творчих людей починали свій американський шлях з Бронксу», маючи на увазі Якова Гніздовського на-самперед. Згадували ми його частенько добрим словом і тоді, коли щосереді (бо це

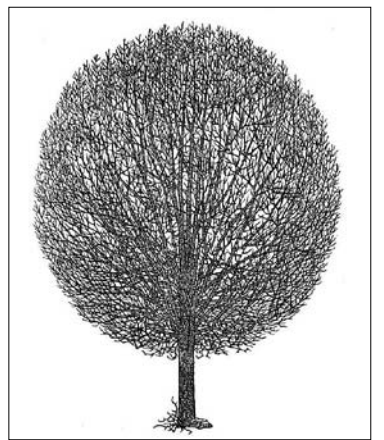
був безплатний для відвідувачів день) прогулювалися з маленьким сином у сусідньому зоопарку чи ботанічному саду. Й пробували дивитися на оточуючих нас кіз, оленів, буйволів, зебр, яблуні і сосни його очима. Тому що саме вони служили Якову Гніздовському першими безплатними «моделями», згодними позувати, як признавався він сам, «за арахіс». Однією з улюблених «моделей» Гніздовського був орангутанг Енді, який жив у «Будинку мавп» зоопарку в Бронксі. Коли Енді загинув, зоопарк відразу ж придбав ксилографію з його зображенням роботи Гніздовського. Ще одна улюблена «модель» художника – бронкска вівця, що позувала для однієї з найвідоміших гравюр Гніздовського «Вівці» й була зображена на плакаті його доволі успішної виставки в галереї Ламлі-Казале в Лондоні. Його гравюри стали темою документального фільму «Вівці в дереві», який одержав нагороду на кінофестивалі в Нью-Йорку. Свій пошук він назвав прагненням пробудити «сплячу царівну», щоб знайти своє «я» в мистецтві.

У 1954 році відбулася перша персональна виставка Якова Гніздовського в США

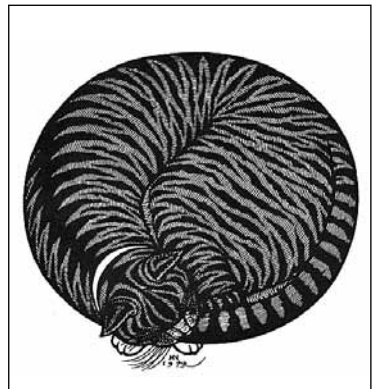
Справжнє ж визнання самобутності митця відбулося, напевне, тоді, коли галерея Асоціації американських митців у Нью-Йорку купила 220 відбитків його серії дереворитів «Сосни».

Скитальці. Олія. 1948 р.

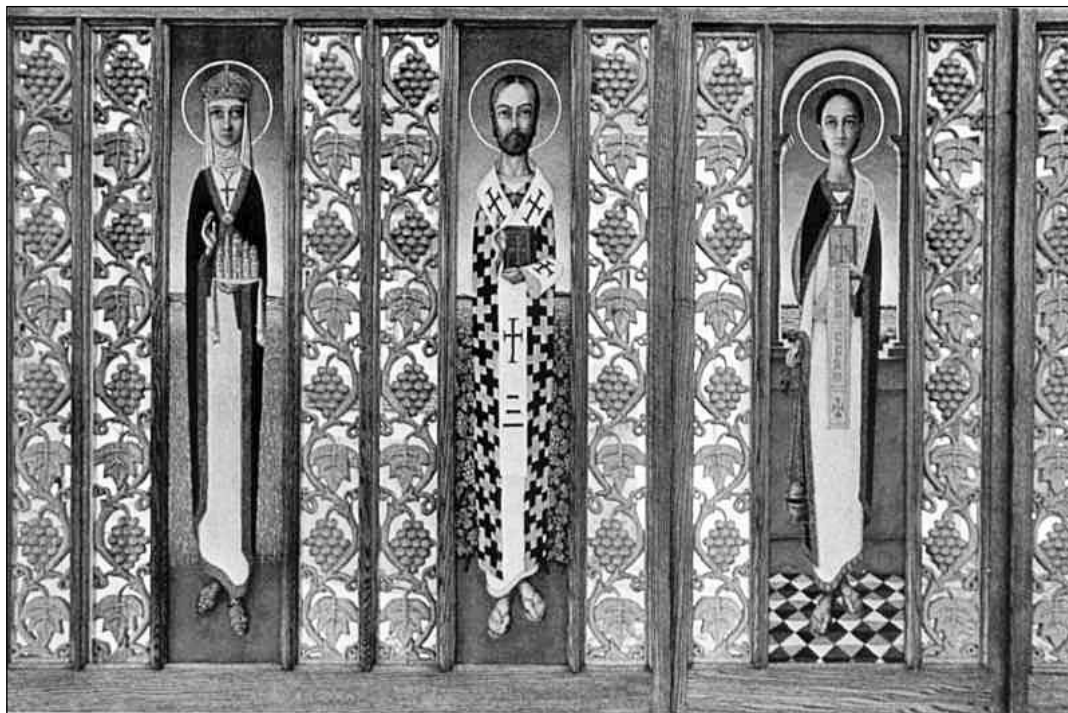
Безлисте дерево. 1965 р.

Кіт. 1979 р.

Гніздовський залишився вірним собі, як і обіцяв: ніколи не повернувся до «фабричного рабства» і ніколи не пристосовувався до стандартів американського рекламного мистецтва. Малював «олії» – для себе й української публіки, іноді вони продавалися. Пробував кераміку, але недовго. Й зосередив центр своєї творчості на графіці. Критика це оцінила. «Ксилографія Якова Гніздовського – одне з найбагатших і найоригінальніших здійснень в американському графічному мистецтві за останні тридцять років», – відгукнувся в 1976 році про його творчість Пітер Вік, куратор відділу графіки Гавтонської бібліотеки Гарвардського університету. Сотні графічних аркушів Гніздовського, малярські твори чи скульптурні композиції – вражає працьовитість Майстра, продуманість кожного штриха чи елемента композиції. Адже тільки Гніздовський намілював в своїй «Останній вечері» порушити канон і розсадити апостолів навпроти – по дві сторони стола; кому ще вдалося штрихом довести до такої гармонії крону дерева чи куща, щоб з них вийшов академічний за реалістичністю і водночас естетично довершений твір?!

Той, хто молився в Українській католицькій церкві Святої Трійці в Кергонксоні (штат Нью-Йорк), не міг не звернути увагу на незвичний іконостас. Його автор – Яків Гніздовський. Вибір саме його з-поміж інших іконописців дехто розцінив також, як незвичний. Пов'язаний він був з архітектурою храму, щойно збудованого за проектом Радослава Жука, який по своєму інтерпретував особливості старовинної дерев'яної архітектури. «І Гніздовський створив серію картин гіперреалістичної насиченості, де по-

Іконостас роботи Я. Гніздовського в Українській католицькій церкві Св.Трійці в Кергонксоні (штат Нью-Йорк)

статі, небо й краєвид існують у стані підвищеної інтенсивності буття. Вони є одночасно і в цьому, і в потойбічному світі, їхня матеріальність – духовна.... Створені ним образи є неповторно «гніздовські»...» – написав про Якова-Гніздовського-іконописця відомий американський український мистецтвознавець Ярослав Лешко.

... Невдовзі після приїзду до Парижу художник у 1957 році одружився зі Стефанією Кузан, сестрою видатного композитора Мар'яна Кузана. 42-літній чоловік, для якого самота була звичною формою життя, став чоловіком, а в січні 1959-го – батьком доньки Міри. Відтоді Фанні, як називав він дружину, стала й його «моделлю», а полотна митця, списані з її образів, мистецтвознавці відносять до найкращих «олюднених» творів Якова Гніздовського.

За два неповні роки проживання в Парижі він мав три успішні виставки. Там же впер-

ше виставив олійні картини, кераміку й скульптуру малих форм. Його роботи почали широко експонуватися в країнах Африки та на Близькому Сході, у Великій Британії, Західній Німеччині, Чехословаччині, Японії...

Творче здійснення, родинна ідилія... Здавалося б, чого ще потрібно людині для повного щастя? Яків Гніздовський розмірковував про це до кінця свого життя, й у переддень останньої виставки, відповідаючи на запитання, чому він малює так мало людей, а все більше тварин, птахів та рослин, написав:

«Це парадокс, що в такому великому місті як Нью-Йорк, де від людей прямо переливається, майже неможливий контакт з людьми. Для митця, зацікавленого людською постанню, це творить великі труднощі. Митець або змушений іти у природу і там шукати моделі, або замкнути себе у свій внутрішній світ абстрактної думки.

...У природі, між людьми, рослинами і звірятами, не було стільки проблем, скільки було з людьми. Мешканці Зоологічного парку в Бронксі, куди я все частіше заходив, не цікавилися, – як це робили люди – моєю мистецькою орієнтацією, і зовсім не дбали про те, чи я був реалістом, експресіоністом, чи абстрактним митцем. Вони були байдужі, коли я дав їм дещо пересадний вираз, не хвилювалися і не показували ніякого роздратування, коли завважили на моєму шкідливнику, що вони не були такі молоді, як вони думали. Крім того, як моделі, вони не вимагали багато... Коли ще звірята до часу показували свої примхи, силуючи митця чекати до часу, поки вони схотять співпрацювати й сидіти спокійно, то дерева і рослини були майже ідеальними моделями.

Звірята й дерева початково були в мене тільки заміною людської фігури. Але коли вони й були моєю другою Любов'ю, я знайшов у них стільки цікаво-

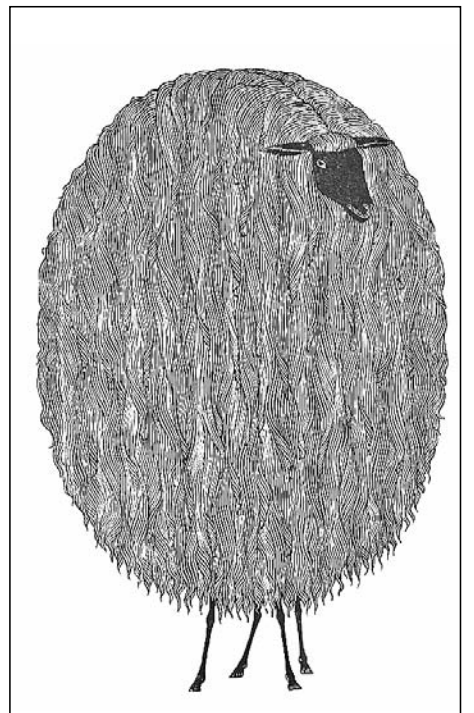
го і стільки краси, що вони стали майже моєю першою...

Яків Гніздовський помер несподівано, в розквіті своїх творчих сил, ніщо не віщувало кінця. Про це розповів Роман Ференцевич, приятель митця, в інтерв'ю «Літературній Україні» в 1990 році, тоді, коли митець повертався додому своїми творами. Яків Гніздовський мав виснажливу подорож автомобілем до Торонто й назад у справах своєї виставки, а повернувшись, стався інфаркт і за кілька днів його не стало.

У 2005 році Яків Гніздовський повернувся додому назавжди – його прах перепоховали на Личаківському цвинтарі у Львові.

Цікаво, що збереглася фотографія Якова Гніздовського, зроблена після закінчення ним семінарії біля могили Івана Франка у Львові. На ній майбутній художник дивиться саме на те місце на Личаківському цвинтарі, де нині височить його могила...

Катерина Боруш

Вівця. 1961 р.

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Зима – чудова пора для відпочинку! Перевірте свої
заощадження. Чи відомо Вам, що у Кредитівці СУМА
Йонкерс найвищі відсотки? Порівняйте зі своїм банком!
Якщо за \$10,000 на рік одержуєте менше,
ніж \$215, то зайдіть до нас.**

Наприклад: за \$10,000 банки виплачують річні
дивіденди від \$5 до \$90 на рік ☹

Порівняйте з нашими: від \$75 до \$215 ☺

Не думайте довго, відвідайте нас!

Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Serving the Ukrainian Community of Philadelphia
UKRFCU.com
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

INVESTMENT RESIDENTIAL & MIXED USE LOANS

Now Offering

3 Loan Terms:

6 & 12 Year Balloon Loans
12 Year Fixed Rate Loans

Available for: 1-4 family non-owner occupied properties
1-12 unit and mixed-use investment properties

Christina Hewko is USFCU's Business Loan Manager, with over 18 years of experience in helping people acquire funding to purchase and refinance investment properties.

To learn more about our real estate business loans, please contact Christina directly at christinah@ukrfcu.com or 215.725.4430 ext. 704

**Looking to finance your investment project in
Fairmount, Northern Liberties, Fishtown, Manayunk, or in the Northeast?**

To receive any product or service by the USFCU, you must be a member of the USFCU by opening a share (savings) account. All new memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location). Please contact Christina Hewko (christinah@ukrfcu.com), Member Business Loan Manager, to learn more about the member business loan products we offer – 215.725.4430 ext. 704.

Federally insured by the NCUA.

МИСТЕЦТВО Й ПОЛІТИКА

Концерти Маріїнського театру опери та балету із Санкт-Петербургу (Російська Федерація), який з середини січня гастролює в США, супроводжуються не лише оваціями, а й пікетами. Зокрема, в Нью-Йорку проукраїнські активісти влаштовують акції протесту під час кожного його виступу, починаючи з 14 січня. Біля Бруклінської академії, Карнегі-голу, Метрополітен-опери... Остання відбулася 3 лютого.

Серед мітингуючих, які прийшли з плакатами «Нетребко і Гергієв – поплічники путінського режиму», «Ганьба Мет, який підтримує фашизм!», можна було помітити й саму «діву Нетребко» – улюбленицю Метрополітен-опери, вуличну продажню роль якої розігрувала Людмила Джой-Васюта, також талановита українська співачка (сопрано).

– Наші протести мирні, – каже **Валентина Бардакова**, організаторка акцій біля Метрополітен-опери, вчителька початкової школи, яка приїхала з України десять років тому, – ми звертаємося до концертних залів, щоб вони не запрошували людей, які сприяють розпалюванню міжнародних воєн, потурають путінській агресії, а потім приїждять до Америки з концертами заробляти гроші. Але Мет відповів нам, що «не втручається в політику». Публіка, яка приходить на такі концерти, повинна розуміти, що такі артисти й ті, хто їх запрошує, – циніки. Як можна сидіти й слухати музику людини, яка сприяє смерті інших людей?!

– Свою спільноту протестантів ми називаємо «Нью-Йоркська сотня». Це творча й креативна група: актори, музиканти, художники, письменники, науковці, фотографи – люди, яким не байдужа доля України. В нас різні захоплення й різні професії, навіть національності – крім українців, є росіяни, грузини, євреї, білоруси, виключно англійські американці, але у нас є спільна мета – перемога України, перемога справедливості, – приєднується до розмови **Володимир Ключко** (творче псевдо WaldemART), художник, родом з Києва, тісно співпрацює з мистецькою групою «Яра», минулого року в Українському музеї в Нью-Йорку відбулася виставка його політичних плакатів на тему Майдану, які брали участь в американських українських протестних акціях.

«Нью-Йоркська сотня» виступає насамперед проти російської оперної співачки Анни Нетребко, яка співає на сцені Метрополітен-опери разом з Маріїнським театром. Парадоксально, але ця оперна дівка – українка за національністю, родом з української Кубані. Вона гребує визнавати себе україною й на кожному перехресті відхрещується від своєї крові. Торік вона публічно передала нібито на відбудову Донецького театру опери та балету мільйон рублів (18,5 тисяч доларів) одному з лідерів так званої Донецької народної республіки Олегу Царьову й сфотографувалася з ним на тлі сепаратистського прапора.

«Нью-Йоркська сотня» виступає також проти художнього керівника Маріїнського театру Валерія Гергієва, який у березні 2014 року по-

ставив свій підпис під відкритим листом діячів культури Російської Федерації, висловивши повну підтримку позиції Кремля й особисто Путіна стосовно анексії Криму й організації війни на Донбасі. Тут маємо ще один парадокс. Гергієв – осетинець по крові. Це його історичних братів-сусідів чеченців Путін наказував нищити до останнього мешканця так званим ковровим бомбардуванням, після якого не залишається нічого живого. І ось цей осетин услід за чеченцем Рамзаном Кадіровим заносить зад кремлівському карлику-вбивці їхніх народів.

«Ми чуємо відверто фашистські гасла. Вони лунають в Україні з уст людей, які вже майже прийшли там до повного контролю над країною...», – говориться в тому листі. До речі, Валерій Абисалович Гергієв у 2004 році отримав звання Народного артиста України, а в 2006-му тодішній наш президент Віктор Ющенко нагородив його орденом князя Ярослава Мудрого.

«Нью-Йоркська сотня» на варті

НЕТРЕБКО! НЕ ТРЕБА!

Цей протестант обурюється позицією Валерія Гергієва, який репрезентує один з кавказьких народів

Серед організаторів протестних акцій і **Павло Гінтов**, молодий піаніст, киянин, який закінчив Московську консерваторію, докторант знаменитої Мангетенської музичної школи, який тепер живе й працює в Нью-Йорку, один з активних організаторів протестних акцій проти російських артистів, що підписали одіозний лист на підтримку анексії Криму й агресивної політики Путіна.

– Ми всіляко підкреслюємо, – каже він, – що не протестуємо проти музикантів, не протестуємо проти російської музики. Я сам закінчив Московську консерваторію й дуже люблю моїх колег в Росії, особливо тих, які залишилися людьми, співчують нам. Ми протестуємо проти таких, як Валерій Гергієв, Анна Нетребко, Денис Мацуєв, який також грав недавно в Нью-Йорку. Ми стояли з прапорами України, з плакатами: «Маєстро, Ви фальшивите!» або «Руки геть від України». Вони побачили ці плакати, мабуть, їм стало прикро, стали відпускати неприємні репліки, які я описав на своїй facebook-сторінці. Вони мене вразили настільки, що я не уявляю, як музикант може бути настільки бездушним, виступати в Карнегі-голл, а публіка йому й таким, як він, може аплодувати. Це жах! Адже музикант за своїм покликом – це миротворець, борець проти несправедливості, зла й насильства.

На своїй facebook-сторінці Павло Гінтов розповів, як одного вечора йому довелося виступати на одній сцені з музикантами Ма-

(насправді було вжито більш нецензурне слово)...

Це одна група музикантів, дивлячись у бік Павла Гінтова, голосно обговорювала й відверто насміялася:

– Чого ви смієтеся? Ви знаєте, скільки вже загинуло людей?

Один з них зі смішком:

– В Африці тисячами щодня гинуть і «чорно»...

– Музиканти мають вибір – вони не мусять так «ентузіастично» й так цинічно підтримувати хижу людинобівничу політику, перетворюючись на знаряддя пропаганди Путіна, який у XXI столітті захоплює чужі території й нацьковує народ на народ, – каже ще один

Анна Нетребко та Валерій Гергієв, підтримуючи режим Путіна, стають співучасниками скоєних ним злочинів

рінського симфонічного оркестру – одного з найуспішніших колективів, відомого своїм високим виконавським рівнем у всьому світі.

Під час перерви одна миловидна дівчина зі скрипкою, проходячи повз мене, пильно подивилася мені у вічі, мило посміхнулася й сказала:

– Когда вы все уже сдохнете, б...дь!

А інший її колега викрикнув: «Валите в свою Хохляндию!»

«Скоро й Аляска будет наша!», – долучився третій.

Один музикант почав сперечатися, чого, мовляв, від них хочуть, але його товариш смикнув за рукав і голосно каже: «Що ти з ними сперечаєшся, вони всі чокнуті.

активний учасник «Нью-Йоркської сотні», відомий бандурист **Юліан Китастих**. – Квитки на концерти Гергієва й Нетребко в Нью-Йорку поки що розкуповують. Багато тих, хто любить класичну музику, не цікавляться політикою й не можуть уявити, що це поєднані речі: музика Чайковського і вбивство людей. Тому ми вважаємо своїм обов'язком їм розказати, що насправді відбувається: роздаємо листівки з інформацією, розмовляємо, проводимо просвітницьку роботу. Дедалі більше й більше пише про наші пікети американська преса й, по суті, без згадки про це тепер не з'являється жодна рецензія на концерти Гергієва чи Нетребко.

30 січня газета «Нью-Йорк таймс» вийшла зі статтею Майкла Купера «As Diva Is Cheered, Protester Climbs Onto Stage at the Met Opera», в якій розповіла, як у четвер, 29 січня, після опери Чайковського «Йоланта» **Роман Торговицький** на завершення концерту Маріїнського театру в Метрополітен-опера, в якому брали участь диригент Валерій Гергієв і співачка Анна Нетребко, коли виконавці всім складом вишикувались на сцені в очікуванні аплодисментів, піднявся на сцену з великим синьо-жовтим плакатом, на якому засуджувалася політика Кремля щодо України. Він продемонстрував цей плакат спочатку публіці, а потім – артистам із Росії. Це той самий Роман Торговицький з Бостона, колишній москвич, єврей за національністю, епідеміолог за фахом, випускник Гарвардського університету, який так само піднявся на сцену з акцією протесту проти ще одного «підписанта» лизоблюдського листа Путіна Володимира Співакова, коли той зі своїм колективом «Віртуози Москви» торік виступав у Бостоні. Роман Торговицький, якого після бостонського інциденту заарештувала поліція, «не покався» й заснував у США організацію «Поранений воїн України» (Wounded Warrior Ukraine), яка опікується реабілітацією українських військових.

Роман Торговицький також звернувся до Анни Нетребко й Валерія Гергієва з відкритим листом, у якому, зокрема написав: «Я не маю великого задоволення протестувати на ваших концертах, але ваша підла поведінка не залишає мені вибору. Ви зраджуєте великі традиції російських мислителів та творчої інтелігенції. Замість того, щоб подавати росіянам приклад людяності та співстраждання й використовувати музику та мистецтво для того, щоб пропагувати ці цінності, ви використовуєте своє становище музикантів високого рівня для того, щоб підтримувати брехню, окупацію й війну... Я впевнений, що ви обоє несеете особисту відповідальність за свою роль у спустошенні й людській трагедії, які ваш благодійник Путін приніс на землю України...»

Вл. інф.
Головне фото на 1-й стор.
Володимира Ключка

В ОКОПАХ ДОНБАСУ

Ми продовжуємо знайомити наших читачів з творчістю письменника й поета Артура СІРЕНКА, який нині воює на Донбасі і прямо звідти, з фронту, з окопів, пише есеї, балади, вірші...

Я завжди думав, що там, за межею, біля свого гарячого й світлого вогнища мене чекають тільки сивочолі предки. Чекають з нетерпінням і думають: «Де він забарився? Нам потрібні його розповіді про світ людей – так легше перебувати вічність...» Але крім предків, чекають біля вогню негасимого серед нескінченної темряви й мої солдати – вони загинули, а я лишився жити (поки що). Їм потрібні мої слова – там, біля полум'я. Я прийду – не сумуйте там без мене.

Дехто нині думає, що ця війна між людьми. Людьми, які в ті самі слова вкладають різний зміст і суперечку щодо змісту вирішують убивством одне одного. Але це неправда. Це війна між машинами. Величезними металевими динозаврами. Люди лише потрапляють під їхні сталеві лапи та зуби, стають на шляху залізних комах, якими вони плюються. Ці залізні монстри живуть своїм життям: лю-

воюючи в світі машин, мимохіть ловлю себе на думці, що я ставлюсь нині до механізмів як до живих істот. Коли бачу розбиту техніку, мимоволі закрадається в душу відчуття жалю: думається – треба б їх поховати, віддати землі, щоб прах повернувся до праху, прочитавши над ними псалом з їхньої Біблії – Біблії Машин.

Коли стихають бої, випадає якась хвилина відпочинку, читаю «Кульбабове вино» Рея Бредбері. Як мене в ці дні зачаровує ця книга! Це сентиментальна й живописна повість про мир, мирну оселю й спокійне життя. Про те, що нині у нас так брутально відібрали лакузи божевільного кремлівського карлика. Як хочеться повернутися у цей світ – світ мирного життя! Але повернення немає – для мене ця війна назавжди. Я ніколи не пробачу й не забуду нічого. Як співав відомий бард: «І коли наші дівчата змінять шинелі на суконки, не забути б тоді, не простити б й не загубити б...». Допоки по землі ходить хоч один з тих покидьків, що зруйнували мій світ, сплюндрували мій рідний край, перетворили його на пекло, війна для мене не закінчиться...

Війна – це нескінченне доведення давно доведеної теореми. Точніше, кількох теорем. Чи навіть багатьох. Одна з них (найважча) – та, що смерті не-

нам якось було байдуже – бо воюємо ж не за нагороди...

Рей Бредбері сказав колись геніальну фразу: «Дайте мені стомитися, відчуті справжню втому. Я не повинен забути, що я живий, я ж тепер знаю, що живий, і не повинен забути про це ані сьогодні, ані завтра, ані післязавтра». Я згадав цю фразу й подумалось: найбільші біди в людей від того, що вони забувають про те, що вони живі, перестають цінувати радість життя. Починають вбивати себе та інших, перетворювати цю радість на пекло. Я стояв і дивився на половину Місяця (наче зрізану ножом), на старі дерева, на Юпітер, що яскравим холодним оком із зимового нічного неба глипав на землю, і думав: цього всього я міг вже не бачити, на цій війні мене могли вже сто разів убити. Але я й досі живий, відчуваю, бачу, радію...

Я малюю картину війни густими фарбами – все тих же відтінків: вохри, сірого та свинцевих білих – отруйних і їдких, малою грубими мазками Клода Моне. Тільки в нього картина виходила чуттєва й ніжна. А в мене – попура й жорстока. Бо малюю я не «Водяні лілеї», не «Копиці» і навіть не «Враження», а безжальні апокаліптичні картини цієї безглуздої війни. Відчуваю, що треба змінити й пензлі, й фар-

ЛЮДИ Й МАШИНИ

блять і ненавидять, хворіють і вмирають, воскресають з мертвих і стають прахом... Ми лише вкладаємо в них душу, заливаємо бензинову кров у їхні залізні вени й вогняні сталеві серця.

У кожному з цих монстрів живе демон, якого розбудили колись перші творці колеса і якому вже не судилося заснути, допоки стоїть світ.

Ми живемо і вмираємо у світі машин. Ми воюємо на війні машин. І люди нині чітко розділилися на дві групи: одні лишилися людьми і дивляться на машини як на данність, чи як на друзів, чи як на не завжди покірних слуг, як на істот, з якими вони можуть працювати і (на жаль) воювати: з одними машинами проти інших машин. Другі ж – перестали бути людьми у цьому світі заліза: вони стали рабами машин і сліпо виконують їхню волю, вони втратили душу й замінили її на ментальний механізм. А у військових машин воля одна – знищувати людей. І саме проти моральних виродків, водіїв і механіків, заряджаючих і наводчиків цих машин, доводиться нині нам воювати. І знищувати те, що несе людям смерть.

має. Всі ми вічні – бо вічний дух. Насправді, це не теорема, а аксіома. Але люди вперто її сприймають як теорему й постійно пробують довести. А на війні це особливо важко. Ілюзія смерті стає зримою. Здається, що ось бачиш межу між мертвим і живим. І в цій гарячій події люди забувають про вічність. Насправді страх смерті легко здолати – потрібно лише захотіти. Але здолавши його, розумієш, що цю найголовнішу перемогу легко втратити: у людей, що поруч, цей страх наявний, нездоланний, неконтрольований, іноді панічний. І вони можуть в пориві паніки будь-кого заразити цим страхом. Здолати цю епідемію важче, ніж сам страх у своїй душі.

На фронті трапляється іноді на диво сентиментальні випадки. Один молодий солдат-доброволець Р. з мого взводу зустрів на фронті свого дядька, якого не бачив уже багато років і нічого не чув про його життя, не знав, що він теж на війні. З розмови солдат Р. довідався, що виявляється, у нього є син – в селі, де живе його дядько і яке він відвідував кілька років тому, познайомившись з ді-

виною й зустрівши з нею кілька світанків. Через деякий час після цієї розмови я побачив на обличчі солдата відчуття панічного страху. Він говорив (чи то мені, чи то нескінченному Всесвіту): «Мене ж завтра вб'ють, а я навіть сина свого не побачу. Мені б тільки сина побачити, а там нехай убивають!» І це той самий солдат, який ще вчора в перерві між обстрілами стрибав по самоходкам з вогнегасником в руках і зі сміхом гасив пожежу, ризикуючи своїм життям, бо охоплені полум'ям снаряди могли будь-якої миті вибухнути. Всім навколишнім його поведінка теж чомусь видалась дуже смішною. Хоча фрази він кидав в простір зовсім не смішні: «Я хочу погасити пожежу війни!» І цей же солдат, якому вчора було абсолютно байдуже – померти чи жити, сьогодні заражає навколишніх панічним, нічим не вмотивованим страхом. У людини з'явилося щось, що прив'язало її до життя, з'явилася цінність, яку потрібно конче бачити, будучи ще живим. І саме це паралізувало на деякий час його волю, його силу духу й безстрашність.

На фронті, як і всюди, люди живуть емоціями. Я бачив старого сивого солдата, який сидів і плакав. Він довідався, що його роту накрило «Градом» під час обстрілу. З роти лишилась ледве половина солдат. І про це нічого не сказали в новинах. Чомусь солдат звинувачував себе: «Якби я був тоді з ними, то прикрив би їх мінометним вогнем...» Мені хотілося щось сказати батьку-солдату, пояснити, що мінометами не прикриєш роту від «Градів», що далеко не все повідомляють в новинах, бо йде війна. Але чомусь прийшло розуміння дати батькові виплакати. Кажуть, що після цього стає легше.

Кілька днів тому наш взвод відбивав атаку: стріляли з усього, що в нас тоді було, прямою наводкою. Після бою поле було всіяне тілами путінців (поклали явно більше сотні виродків) та розбитими танками (не один і не два були перетворені на металобрухт). Ми відбили атаку, зупинили наступ на нашій ділянці оборони, але про це ані слова не сказали в новинах, ніхто нам навіть не потиснув руку й не сказав, які ми молодці. Йде війна і нині просто не до того. І

би, й мольберт і навіть палітру. Але не можу. Художники кажуть, що вони свої картини не «малюють», а «пишуть». Я ж свої етюди не «пишу», а саме «малюю».

Побачив середгартатанків молоду дівчину. Обличчя й вуха в пірсінгах, фарбована зачіска якась модерново-божевільна. Але в камуфляжі і з автоматом. Від неї пахло не парфумами, а соляркою й димом – запахами війни. Тебе то, які чорти занесли на цю божевільну війну? Ще й філософствує про те, що тема смерті має бути довершена в літературі й репортажах – безглуздо писати про те, чого не існує. Ще філософствує про несерйозність молодих хлопців-солдатів на війні. Тільки такого образу мені й бракувало до моїх етюдів! До моєї колекції миттєвостей війни. Я тоді сказав їй у відповідь на абстрактні репліки: «Дівчино! Ви серед цих танків виглядаєте сюрреалістично. А ще одягніть шапку і каску. По-перше, зима, а по-друге, ми на війні». Схоже, вона образилась. На фронті не виходить навіть залицяння. Бо зруйновано душу, а значить і все наше єство. Що ти з нами усіма робиш, війна?!

Дзеркало

ВІПРА

А затишок співає, мов сирена.
Не треба воску, я не Одисей.
Вже леви ждуть, і жде моя арена.
Життя, мабуть, – це завжди Колізей.

І завжди люди гинули за віру.
Цей тан одвічний віднайшли не ми.
Тут головне – дивитись в очі звіру
і просто – залишатися людьми.

Воно в мені, святе моє повстання.
Дивлюся я в кривавий ваш туман.
Своїм катам і в мить свою останню
скажу, як той найперший з християн:

– Мене спалить у вас немає змоги.
Вогонь холодний, він уже погас.
І ваші леви лижуть мені ноги.
І ваші слуги насміялись з вас.

Ліна Костенко

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Французький мандрівник Рене Робер Кавельє де ла Саль, син купця з Руану, який торгував сукном, категорично відмовився продовжувати родинну династію. Він мріяв стати місіонером у Новій Франції, теперішній Канаді.

на дві частини. Сформована долина утворила басейн, який і став сучасним озером Верхнім. Інший розлом 570 млн. років тому сформував риф Святого Лаврентія, й на його підмурку з'явилися озера Ері й Онтаріо, а також майбутня річка Святого Лаврентія, в яку з озера Онтаріо щомиті надходить 6 600 куб. метрів (!) води.

У цілому ж Великі американські озера сформувалися наприкінці останнього льодовикового періоду, коли лаврентійський крижаний щит відступив і льодовики, танучи, почали сповзати на північ, виорюючи своїм крижаним панцирем велетенські канали. Тала вода з шаленою швидкістю заповнювала їх. На місці найбільших западин поступово утворилося п'ять гігантських озер, які сьогодні називають Онтаріо, Верхнє, Ері, Мічиган і Гурон. Притому, що Великі американські озера – це найбільше у світі скупчення прісних вод, а озеро

На берегах Великих американських озер зими не менш суворі, ніж в американському Сибіру – штаті Міннесота

СНІГОВИЙ ПОЯС У ЦАРСТВІ ВЕЛИКИХ ОЗЕР

Але натомість хлопця відправили викладати математику в місцевому єзуїтському коледжі. Він робив це терпляче, аж до смерті батька, а в 1668 році все одно вирушив до Нової Франції. Отримав земельний наділ, торгував хутром, подружився з індіанцями, які й розповіли йому, що, якщо йти на захід, то можна дійти до «великої прекрасної ріки». Вирушивши вздовж берега сучасного озера Онтаріо, два роки ла Саль мандрував лісами, без харчів й пороку, знайшовши замість «великої води» ірокезів й, вивчивши їхню мову, повернувся назад до Нової Франції...

Із завмиранням серця, немов пригодницький гостросюжетний детектив, слухали ми цю розповідь з вуст туристичного гйда, стоячи одного холодного дня, морозного дня на березі річки Святого Лаврентія в Квебек-ситі й вдивляючись у гори пакового льоду, який згромаджувала й згромаджувала в своїх берегах ця могутня ріка. Так, ніби лише вона могла нам розповісти, а що ж було далі.

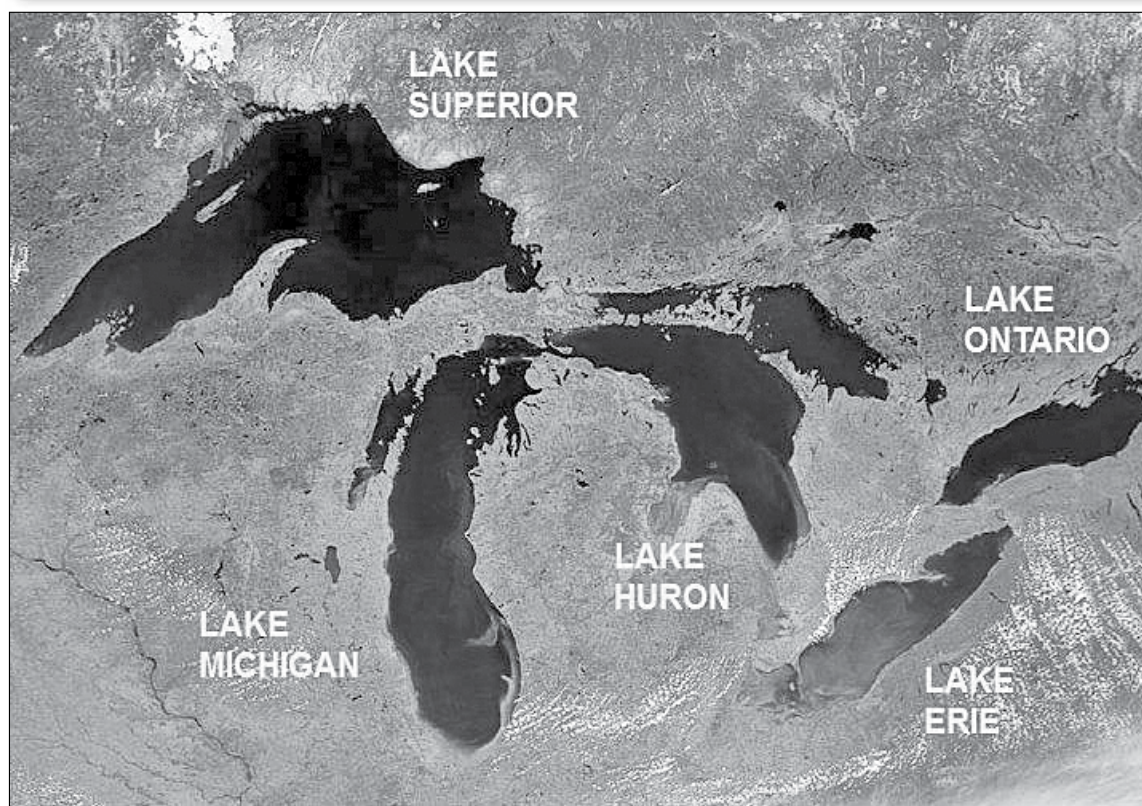
Мрія про велику прекрасну ріку не полишала Рене Робера Кавельє де ла Салья, й через рік він знову зібрався в дорогу й знайшов таки озера, відомі тепер як Великі американські або Великі лаврентійські. Саме Рене Робер Кавельє де ла Саль не просто першим відкрив цю систему водоймищ, а й першим відкрив суднохідний шлях рікою Святого Лаврентія через Великі американські озера в Атлантику. Шлях, який тепер називають Великим лаврентійським водним трактом. Таким чином, водний шлях Святого Лаврентія і водний шлях Великих американських озер проклали фарватер для океанських суден.

Американці для того, щоб запам'ятати всі назви цих п'яти водоймищ, «користуються» словом «homes», де Н - Huron (Гурон), О - Ontario (Онтаріо), М - Michigan (Мічиган), Е - Erie (Ері), S - Superior (Верхнє). Вважається, що початок утворення сучасних Великих американських озер було закладено 1,1 – 1,2 млрд. років тому, коли Американська середньоконтинентальна рифтова система розламала щит

Наша довідка: Сніговий пояс (Snow Belt) – регіон поблизу Великих американських озер, який характеризується масивними снігопадами й заметілями через «озерний ефект» і охоплює частину штатів Огайо, Індіана, Вісконсин, Мічиган та Нью-Йорк.

Великі американські озера (Great American Lakes) – це 5 озер тектонічно-льодовикового походження (Верхнє, Гурон, Мічиган, Ері, Онтаріо), розташовані на пограниччі США й Канади. Загальна площа – 245,2 тисяч кв. кілометрів – більша, ніж штати Нью-Йорк, Нью-Джерсі, Коннектикут, Род-Айленд, Массачусетс, Вермонт і Нью-Гемпшир, разом узяті. Протяжність берегової лінії – 16 900 кілометрів. У сукупності озера становлять один з найбільших прісноводних басейнів Землі – 21 відсоток об'єму всієї прісної води планети й 84 відсотки – всієї прісної води Північної Америки. На берегах озер мешкає понад 30 мільйонів осіб.

Озерний ефект (lake effect) – утворення купчастих хмар і випадання опадів через змішування холодного сухого континентального повітря з теплим вологим морським.

Великі американські озера. Вигляд з космосу

Верхнє – найбільше прісне озеро земної кулі. Вражають не тільки їхні площі, але й глибини: Верхнє – 393 метрів, Мічиган – 281, Гурон – 226, Онтаріо – 237, Ері – 64. Усі вони з'єднані один з одним короткими річками з високими порогами й через річку Святого Лаврентія протяжністю близько 1200 кілометрів «стікають» у Атлантичний океан. Але разом з тим лежать на різній висоті у вигляді каскаду, зверненого у бік Атлантики. Найвищу сходинку з висотою 183 метрів над рівнем моря займає озе-

ро Верхнє. На другому, нижчому рівні -177 метрів – лежать Мічиган і Гурон. Третю сходинку -174 метра – утворює озеро Ері. На четвертій, найнижчій -74 метра над рівнем моря – знаходиться озеро Онтаріо.

Мічиган – єдине з цієї п'ятки цілком розташоване на території США, інші утворюють водний американо-канадський кордон. Оскільки поверхня озер Верхнє, Гурон, Мічиган та Ері розташована приблизно на однаковій висоті над рівнем моря, в той час як

Онтаріо – значно нижче, й оскільки Ніагарський водоспад запобігає будь-якій природній навігації, чотири верхніх озера, як правило, називають «Верхніми великими озерами». Це означення, проте, не є загальноприйнятим. Ті, хто живе на березі озера Верхнє часто, навпаки, називають усі інші озера «нижніми», тому що вони всі нижче. Морські баржі, що здійснюють перевезення вантажів з Верхнього озера та північних озер Мічиган та Гурон в порти на озері Ері та Онтаріо, зазвичай

називають останні «нижніми озерами», а озера Мічиган, Гурон і Верхнє – «верхніми».

Регіон Великих американських озер – це гігантська «країна 35 тисяч островів». Оскільки в цьому районі, крім п'яти великих озер, є й багато тисяч дрібних, які часто називають внутрішніми озерами. Найбільше озеро в озері – Маніту. Найколіоритніший острів – Макіно, де розташоване ціле місто, в якому ще з 1898 року заборонено будь-який автотранспорт, тому тут пересуваються лише пішки, кіннями й велосипедами. Зв'язок з «цивілізованим світом» відбувається лише завдяки паромам, човнам і чартерним літакам. Невеличке летовище тут відкрили на догоду заможним і знаменитим. Крім витворів природи, острів любить похвалитися й витвором людських рук – розкішним Гранд-готелем, де заночувати може собі дозволити далеко не кожен, а от пройти – чому б і ні. Вхід на територію готелю платний, а після 5-ї години вечора без супроводу його мешканців й вечірнього вбрання взагалі заборонений.

Легенда цього острова – лікар Бомонт (Beaumont). Туристам розповідають, що колись давно-давно, в позаминулому столітті, в одному з барів острова розгорілася сварка між мисливцями й лісорубами. Одного з мисливців поранили наскрізною кулею в живіт, у результаті чого в шлунок утворилася дірка. Лікар Бомонт, який лікував пораненого, почав на мотузці спускати їжу прямо в шлунок і стежити, як вона перетравлюється. Так народилася наука гастроентрологія...

Існує чимало анекдотів про відмінність між «мічигандерами» верхнього й нижнього півостровів. Ті, що з верхнього, – любители природи, випивки й забав. А нижньоострівні – це «шляхта». Для нижніх верхні – селяни й тугодуми, для верхніх нижні – «гнилі мішуки» й «сноби». Цим дискусіям не одне століття, сьогодні їх перенесли у світову павутину, хоча нічого «безпрецедентного» в такій «взаємній любові» немає – у кожному американському штаті, місті, громаді аналогічних моделей безліч.

У люті зими замерзає навіть повновода Ніагара

Природні стовпи на острові Flowerpot – одне з численних див Великих американських озер

Річка Святого Лаврентія поєднує Великі американські озера з Атлантичним океаном

На острові Макіно з 1898 року й до сьогодні заборонено будь-який автотранспорт

Як і будь-яка стихія, Великі американські озера оповиті міфами, переказами, легендами. Наприклад, про свій «Бермудський трикутник» на озері Мічиган – Lake Michigan Triangle. Він ніби-то поєднує Людінгтон і Бентон-гарбор у Мічигані й Манітовок у Вісконсині. Лінда Гадфрі розповіла про це у своїй книзі «Weird Michigan».

Підтвердження цьому – рейс Northwest Flight 2501. 23 червня 1950 року він з 55 пасажирами і 3 членами екіпажу на борту взяв курс з міста Нью-Йорк на Мінеаполіс і зник з радарів в районі озера Мічиган біля Бентон-гарбор. Водолази так і не змогли знайти уламків літака. І лише у вересні 2008 року пошуковці знайшли масивну купу різних «залишків залишків», винесених хвилями на берег, і встановили, що це і є останки того самого сумнозвісного рейсу 2501. Того ж року їх поховали на цвинтарі Святого Джозефа. Відбулася панahiда, де були присутні рідні й близькі жертв цієї трагедії. На братській могилі з'явилася велика чорна гранітна плита з 58 іменами й написом: «In Memory of Northwest Flight 2501, June 23, 1950. Gone but Never Forgotten».

Ще раніше, в квітні 1937 року, судно «O.M. McFarland» тримало курс на порт Вашингтон у штаті Вісконсин. Капітан Джордж Доннор вирішив перепочити у своїй кабіні й попросив розбудити його о 6-й годині вечора. Коли ж його помічник постукав до кабіни, ніхто не відгукнувся. Відчинивши двері, він побачив, що кімната порожня. Й до сьогодні достеменно ніхто не знає, що сталося з тим капітаном. Містики вбачають у цьому надприродні сили, скептики – відсутність системи GPS.

Водилося в озері Ері й своє лохнеське чудовисько на ім'я Бессі. Вперше його буцімто бачили й описали в 1793 році мисливці, які полювали на качок в районі північного Огайо. Виглядало воно як довге змієподібне створіння завдовжки 9-12 метрів й фут у діаметрі, покрите сірою лускою сріблястого відтінку. Загадкову істоту начебто бачили й екіпажі кількох суден 1817 року, але вже завдовжки 18 метрів... Чи водиться велике озерне чудовисько насправді, невідомо. Хіба що батьки, як останній аргумент, лякають ним своїх неслухняних дітей. Самі ж батьки найбільше бояться не того Бессі, що живе у воді, а того, що приходить із повітря, пізно восени, посеред зими чи раннього весною. У вигляді немилосердного «білого Вія», який винагороджує всі довколишні штати, що прилягають до Великих озер, таким щедрим снігом, такими непроглядними завірюхами й такими немилосердними морозами, що не лише люди, а й звірі надовго забувають про красу й затишок тутешніх країв. Й тоді ці місця прибирають назву «Снігового поясу»: Огайо, Індіана, Вісконсин, Мічиган та Нью-Йорк перетворюються на регіон стихійного лиха.

Провиною тому – Великі американські озера. Не стільки вони, скільки їхній «озерний ефект».

Метеорологи пояснюють це явище так. Велика водна маса помітно впливає на кліматичні умови прилеглих територій. Взимку вода нагріває, а влітку охолоджує нижні шари атмосфери; крім того, взимку тут посилюється циклонічна діяльність. Рівні озер від сезону до сезону

зазнають помітних коливань; навесні, коли тале сніг, вони підвищуються на 40-60 см, а в посушливу пору року знижуються. Басейн Великих озер перебуває під впливом трьох основних факторів, що формують погоду в регіоні: повітряні маси з інших регіонів, ситуація на континенті і стримуючий вплив великих водоймищ, якими вони є. Рух метеорологічних систем відбувається, як правило, зі сходу на захід, проте напрямок вітрів на поверхні залежить від розташування цих систем і почергово вносить або тепло і вологу з Мексиканської затоки або холодне сухе повітря з Арктики, що призводить до великої щомісячної та щоденної мінливості погоди. Влітку циклиони мають схильність рухатися на північ регіону, що дозволяє переважати тепловому вологому повітрю з Мексиканської затоки. Ця ситуація сприяє утворенню вітру. Проходження холодних фронтальних вітрів, які приносять на висоті холодне повітря, робить повітряні маси нестійкими й спричинює шторми, іноді катастрофічні. Сонце нагріває плесо озер і в результаті між поверхнею та нижніми шарами утворюється термоклин.

Узимку регіон характеризується проходженням циклонів далі й далі на південь. Це спричинює снігові бурі, що можуть перетворюватися на крижані дощі. У антициклонах, що домінують в холодні місяці, арктичне повітря, що проходить над незамерзлою поверхнею озер, в прибережних районах спричинює шквали зі снігом – «блізарди», свідками яких ми стали впродовж останніх двох тижнів.

На початку весни воді потрібно більше часу, щоб нагрітися, й температура озера піднімається повільніше за температуру суходолу. Цей феномен затримує появу на деревах листя й цвітіння рослин навесні, але захищає плодів дерева від приморозків восени й сприяє вирощуванню винограду...

Від Великих американських озер через річку Місісіпі можна допливти до Мексиканської затоки. Вгору по Огайо, далі водним шляхом Теннессі-Томбігбі (через низку річок, озер і каналів), затоку Мобіль і в Мексиканську затоку.

Саме Місісіпі – «велику ріку» – шукав тоді Робер Кавельє де ла Саль, бо це пов'язало б Нову Францію з Карибським басейном і французькими Антільськими островами. 13 лютого 1681 року він спустився до Місісіпі, встановлюючи вздовж свого шляху стовпи з написами про те, що ця місцевість належить королю Франції. Вийшовши до Мексиканської затоки, Робер Кавельє де ла Саль оголосив усю цю землю володінням Луї XIV, назвавши її на його честь – Луїзіаною. Але для мешканців Снігового поясу – це вже наступна серія в їхній історії. В даному разі, особливо взимку, їх більше непокоїть географія, яка лише підтверджує, що сьогодні перед стихією людини так само безсила, як і за часів Робера Кавельє де ла Салья.

Природні багатства Великих американських озер знаходяться сьогодні в небезпеці. Узбережжя загальною протяжністю 13 300 кілометрів є рекреаційною зоною, в якій відпочиває сьома частина населення США і п'ята частина всіх мешканців Канади.

Люди забруднюють навколишнє середовище і знищують природні біотопи. Розвиток промислового виробництва й рибальства в XIX столітті став причиною міграції мільйонів людей до Чикаго, Детройта, Онтаріо, Мічигану та Іллінойсу. Збільшення міського населення негативно позначалося на стані озер. В середині XX століття Великі американські озера були настільки забруднені, що в них майже не залишилося живих істот. Озеро Онтаріо постраждало у зв'язку з розвитком системи водного транспорту. Рятувати Великі озера почали тільки в другій половині XX століття. У наші дні Великим озерам почала загрожувати нова небезпека. 20 років тому в США було привезено азійського коропа. Через десять років, після великої повені, ці риби потрапили у води місцевих річок. Активно розмножуючись, гість з Азії дочиста знищив планктон і всіх річкових паразитів. У штаті Мериленд труїли воду в ставках, щоб винищити тисячі цих ненаситних риб. Нині їх зупиняють електричні бар'єри. У 1925 році з метою захисту піщаних пляжів і дюн на берегах озера Мічиган було створено національний парк Джорджіан-Бей. Загальна площа цього парку становить всього 12 квадратних кілометрів. Його символом є острів Flowerpot, який своєю назвою завдячує двом величезним кам'яним стовпам природного походження, розташованим на березі. Взимку національний парк відкритий для туристів тільки тоді, коли крига на Джорджійській затоці достатньо товста – зазвичай з середини січня до березня.

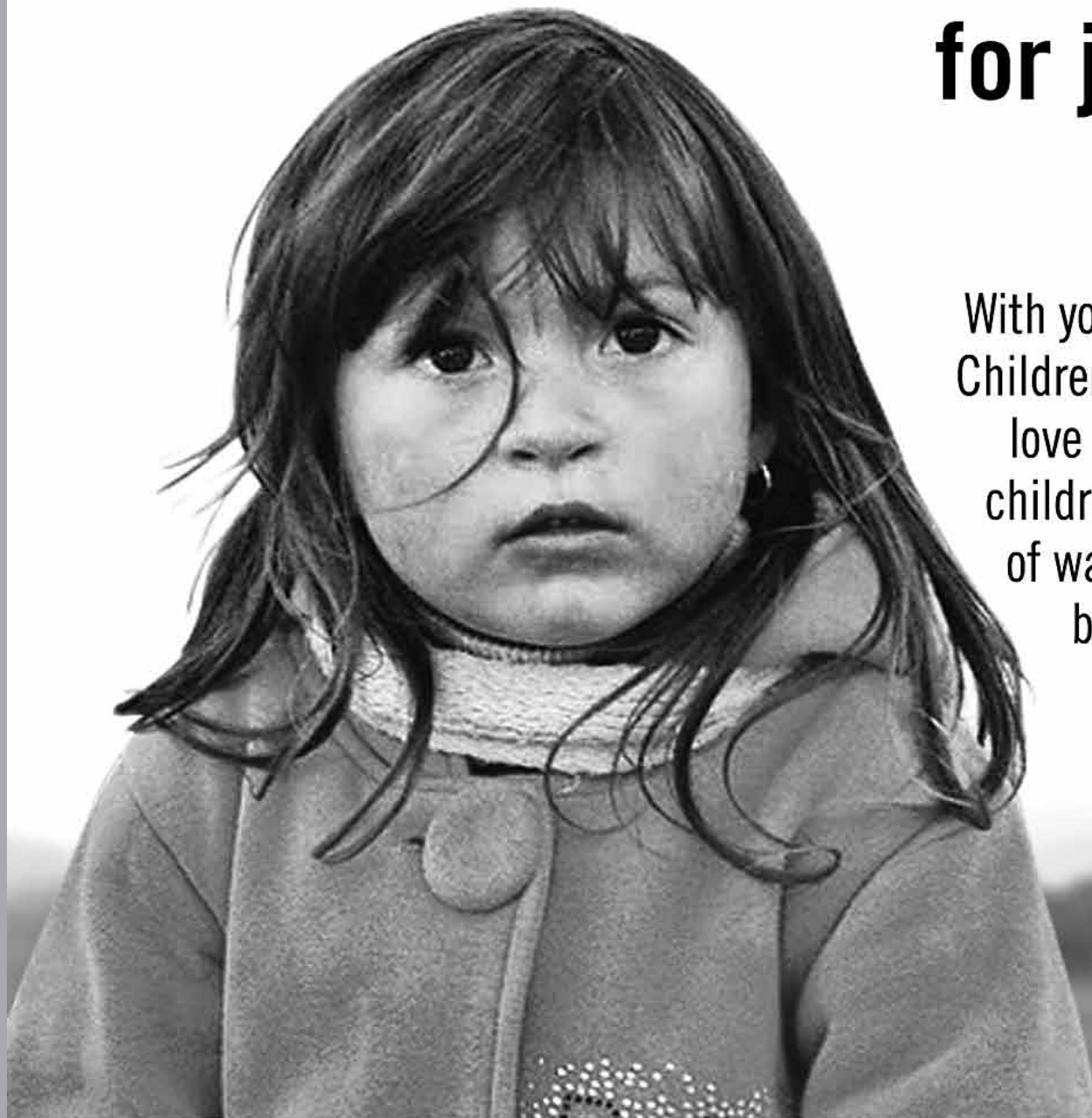
Ми відвідали Великі американські озера влітку, розпочавши свій маршрут зі знаменитої Ніагари. Й далі некапаєм, насолоджуючись місцевими красотою, рухалися на захід, не перестаючи дивуватися величчю й могутнім цього великого природного дива під назвою «Великі американські озера». Для тих, хто захоче повторити нашу мандрівку, даємо одну цінну пораду: не поспішайте. Великі озера, як і все величне, не визнають метушні.

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський**

**Життя без подорожей
неймовірно нудне й
нецікаве. Але вирушати в
дорогу навантаження не варто - побутові й дорожні
проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку.
Краще зверніться по допомогу до туристичної
агенції New Tours, яка полагоди-
вить всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою.
Тисячі маршрутів в Америці та світі.**

**Телефон для довідок:
(718) 934-7644
або зайти на сайт:
www.newtours.us**

turn her COLD winter into a WARM holiday for just \$45

With your support, Universal Aid for Children can bring real warmth and love to the orphaned and refugee children forced to flee the ravages of war. Your donation of \$45 will bring a warm winter coat and boots to a child in need.

Olga Age 4

PLEASE DONATE AT: www.uacukrainerelief.org

 Universal Aid for Children
UKRAINE

BY PHONE: 954-381-9044

OR MAIL YOUR GIFT TO:
Universal Aid for Children, Inc.
1350 E. Sunrise Blvd., Suite #126
Ft. Lauderdale, FL 33304

"Нова газета" -
український громадсько-політичний тижневик.
Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку
Видавець і головний редактор -
Валентин Лабунський
Власний кореспондент у США -
Катерина Кіндрась
Власний кореспондент в Україні - **Василь Туглук**
Дизайн - **Ukrainian Media Group, Inc.**

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.:
718-275-2503, 917-324-0359
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
та оголошень несуть рекламодавці.
Адреса редакції:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly
Established October 2008 in New York.
Publisher and editor-in-chief -
Valentyn Labunsky
Correspondent in USA -
Kateryna Kindras
Correspondent in Ukraine -
Vasyl Tuhluk
Design - **Ukrainian Media Group, Inc.**

The publisher may not have the same standpoints
with the author of a printed material.
Authors of printed materials are fully responsible
for the content of their commercial Ads
Editorial Office:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Advertising Department: Tel.: 917-324-0359
E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com
Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO
Ціна договірної

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Легке Рішення для Здійснення

Завантажте нову "Selfreliance Mobile App" програму

реєстрування нового користувача
в режимі реального часу

знаходження найближчих безоплатних
банкоматів (ATM)

перевірка зображення виплачених чеків

Проскануйте для завантаження
програми Android app

Проскануйте для завантаження
програми iPhone app

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

**Full
Financial
Services**

**With a SRNYFCU checking account and
online banking paying bills is as
easy as 1, 2, 3!**

- 1. No checks to write**
- 2. No envelopes to lick**
- 3. No stamps to stick**

Just a click!

E-statements too!

www.selfreliancenyny.org

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON :

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE :

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458

LINDENHURST:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed
by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

